

Helsinki info

Numero 3 • 8.6.2008

Julkinen tiedote

Helsinki-viikko tarjoaa roppakaupalla elämyksiä 6.–15.6.

Kohokohtiin kuuluu puistokonsertteja, Helsinki-päivä, maakuntajuhlat, festivaaleja sekä purjelaiva Götheborgin vierailu.

Sommarteater på skogsstigar och kala klippor.

Hälinää ja hiljaisuutta

Kesällä Helsinkiä on helppo rakastaa. Ilmasto-olosuhteet ovat siedettävät, elämä palaa kaduille, valo antaa energiaa ja helsinkiläiset ovat paljon leppoisampia.

Kesä tuo kaupunkiin myös vuosi vuodelta kasvavan tapahtumarunsauden. Kesäkuussa aloitetaan Helsingin syntymäpäivien ympärille kehitetyllä Helsinki-viikolla ja elokuussa päätetään perinteisiin Helsingin Juhlaviikkoihin. Väliin mahtuu pienempää ja suurempaa juhlaa, ohjelmaa ja näyttelyä, joita tuntuu nousevan liki joka niemeen ja notkelmaan, saariin ja mantereelle.

Kaikki, mikä talvella tapahtuu siisteissä sisätiloissa, siirtyy taivasalle säiden ja lokkien armoille. Helsinkiläisen alalaji sosiaalinen kesä-stadilainen heittäytykin täysillä yhteisiin ulkoilmamientoihin, oli sitten urheiluentusti, kulttuurifriikki tai kyläjuhla-aktivisti. Minkäänlainen sadekuuron tai hyisen hallayön uhka ei estä häntä hakeutumasta kesäteattereiden epämu-kaviin katsomoihin, Espan lavanedustan tungokseen tai piknikille lähimpään puistoon.

Mutta helsinkiläisissä elää vahvana myös hiljaisuuden kaipuu. Tapahtumat ovat usein äänekkäitä ja riippuu kokijasta, ovatko äänet miellyttäviä vai häiritseviä. Klassisen musiikin ystävälle koloratuorisopraano ei edusta meteliä, mutta vannoutunut rokkari kärsii. Äänekkäiden ulkoilmakonserttien lisäksi asukkaita jakaa suhtautuminen esimerkiksi urbaanisti kirskuvien ratikoiden, päiväkodin pihalla ilkamoivien lasten, jalkapallo-ottelua kannustavan yleisön tai villisti kirskuvien lintulaumojen ääniin.

Paras puoli kaupungin kesässä ei olekaan sen tapahtumarikkaus, vaan sen monipuolisuus. Joka kaipaa hiljaisuutta hälinän sijaan, löytää Helsingistä omat suosikkipaikkansa, olkoonkin että niitä ei markkinoida samalla tavalla kuin tapahtumia tai nähtävyyksiä.

Suuren kaupungin äänimaisema on yhtä kirjava kuin sen kesäinen tapahtumatarjonta, ja siihen kuuluu väistämättä niin liikenteen kuin työnteon, juhlimisen ja elämisen melua. Silti on tärkeää varjella ja säilyttää myös riittävästi hiljaisia alueita. Niissä on kukaties yksi tulevaisuuden Helsingin parhaista kilpailuvalteista.

Hiljaisuuden tuotteistamisesta ollaan vielä kaukana, mutta systemaattista tutkimusta jo tehdään. Helsingin hiljaisia alueita on selvitetty parhaillaan laadittavassa meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa. Siinä tähtäimessä ei niinkään ole äänekkään hauskanpidon suitseminen kuin keinojen kehittäminen kaikkialle levittäytyvän liikenteen melun torjumiseen. Noin kolmanneksen Helsingin maapinta-alasta lasketaan olevan liikennemelualuetta.

Asukkailta kysyttäessä löytyy runsaasti sekä pieniä hiljaisuuden saarekkeitä lähellä asutusta että laajempia alueita, kuten suhteellisen meluttomina pidetyt Keskuspuisto, Viikki–Vanhankaupunginlahden alue, Utela ja Kontulan sisäiset virkistysalueet. Hiljaisuuden autuutta helsinkiläiset kokevat myös monissa saarissa, kuten Suomenlinnassa, Seurasaaressa, Uunisaaressa ja Vartiosaaressa.

Tähän lehteen on koottu uuden Helsinki-viikon ohjelma ja hiukan muitakin tulevan kesän tapahtumia. Kannattaa heittäytyä ennakkoluulottomasti ja uutta etsien mukaan, kuten kaupungin tuore tapahtumapäällikkö **Saila Machere** kehottaa (ks. s. 4).

Mutta jos tapahtumiseksi riittää laineen liplatus luodolla, tuulen humina kuusien latvoissa tai pilvien äänettömän vaelluksen tarkkailu, Helsinki tarjoaa siihenkin mahdollisuuksia.

Rita Ekelund

Repe Roskaajan reitti

Tapasin Repen ensimmäistä kertaa puiston penkillä. Olimme juuri lasten kanssa tulleet kuuntelemaan linnunlaulua ja katselemaan oravia, kun Repe avasi ensimmäisen pullon mäyräkoirastaan ja pitsa-laatikon ja pisti tupakaksi. Repe kertoi, että hänellä on ollut raskas päivä, joten nyt pitää rentoutua. Samalla hän ulkoilutti koiransa siten, että koira juoksi ympäri puistoa ja teki tarpeitaan ympäriinsä. Mitään pusseja ei tietysti ollut tullut mukaan, mutta Repe kertoi luottavansa luonnon hoitavan hänen koiransa jätökset.

Ehkä hän ajatteli luonnon hoitelevan ne kaikki pahviroskatkin, jotka hän jätti puiston penkin viereen. Tyhjät pullot kuitenkin valitettavasti hoiteli naapurin pikkupoika, jolla oli pari hauskaa minuuttia, kun hän rikkoi ne kaikki

Helsingin kaupungin kuvapankki, kuva Mikko Uro

maahan. Sen jälkeen eivät meidän perheet pikkulapset päässeetkään puistoon ennen kuin luonnon sijaisena toimiva puistotyöntekijä ehti paikalle. Yksivuotiaamme on niin kovin kiinnostunut lasinsirpaleista ja tupakantumpeista, eikä Repe kertonut, millä keinolla lasinsirpaleet saisi kulkemaan sujuvasti lapsen ruoansulatuksesta.

Kun näin Repen seuraavan kerran, hän oli tositoimissa. Hän karrasi juuri puuskuttaen jääkaappia kotimme lähellä olevaan metsään korttikärryllään. Kun kysäisin, että mitenhän tämä nyt sitten kaunistaa meidän metsäämme ja onkohan se hyvä jättää freoneita sisältävä jääkaappi käsittelemättömänä juuri tänne, Repellä oli tietysti vastaus valmiina. Hän kertoi, että hänen työtilanteensa sattuu olemaan juuri nyt tosi kiireinen, mutta rahatilanne siltikin tiukka, joten hän joutuu nyt väliaikaisesti varastoimaan jääkaapin juuri tähän. Kohteliaana miehenä hän kyllä ihan vapaaehtoisesti maisemoi jääkaapin parilla risulla, ja veikkaili, että tähänhän voi vaikka eläimet tehdä pesiään. Minä en tietenkään jaksanut jäädä odottelemaan moista ihmettä tai Repen vähemmän tiukkaa rahatilannetta, vaan tilasin kiltisti Sortti-auton. Aina sitä voi vähän maksaa siitä, että kotinurkista ei tule kaatopaikka.

Vanhemmalle lapselleni olen jo kertonutkin, että vaikka Repe on ihan hauska setä, hän ei ihan käy malliksi noissa roska-asioissa. Mikään määrä puistotyöntekijöitä ei riitä, jos kaikki käyttäytyisivät niin kuin Repe. Sitä paitsi, kai me haluamme että kaupungin puutarhurit hoitavat mieluiten puutarhojen istutuksia kuin taistelevat roskavuorien kanssa. Erityisesti olen korostanut, että ongelmajätteet pitää viedä siihen tarkoitettuihin paikkoihin, jotta lähistön eläimet ja ihmiset eivät altistuisi vaarallisille myrkyille. Mielenkiintoista kyllä, oppi tuntuu tarttuvan paljon paremmin pieniin päihin kuin isoihin. En ole nähnyt kertaakaan, että poikani olisi heittänyt roskaa luontoon.

Hannele Jalovaara

Kirjoittaja on hoitovapaalla oleva informaattikko.

Sisällys

Päätoimittajalta	2
Näkövinkki	2
Tapahtumien tirehtööri innostaa kokeilemaan	4
Iloiset kuviot toivat kultaa	5
Keskustaliikenteellä haastava kesä	6
Caisalaisia palkittiin	7
Saaristo kätkee aarteita	8–9
Nyt uimakaudesta nauttimaan	10
Helsinki-viikon ohjelmaa	11–15
Kolin kupeesta vatruscoita ja viihdettä	16–17
Harakka kutsuu	18
Kalvholmen åter sommarscen	19
Betyrsamma fruntimmer firar 160 år	20
Jugendsalen tar farväl och hyllar Havis Amanda	21
Nyt menoksi	22–23
Waltari helsinkiläinen	24
Kirjailijan jalanjäljillä	25
Kevätjuhlien aikaan	26
Helsinki-tiedotus muuttuu	27
Joutilasta elämänmenoa Kruununhaassa	28

Helsinki info

Numero 3 • 8.6.2008 • 32. vuosikerta

Julkaisija   Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 310 1641 (vaihde)
faksi 310 36585

Päätoimittaja   Rita Ekelund
Toimitussihteeri   Leena Seitola
Toimittaja   Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut   Nina Weckström
Ulkoasu   Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva   Peder Jacobsson, Svenska
Ostindiska Companiet

Kirjapaino   Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä   296 034 kpl
ISSN 0782-0453
Jakeluasiat   Itella
puhelin 020 451 5382,
020 451 5658
faksi 020 451 7842

Lehden internetversio on osoitteessa
www.hel.fi/helsinki-info. Sivulla voi antaa
palautetta tai lähettää sitä sähköpostitse
helsinki-info.palaute@hel.fi -osoitteeseen.

Seuraava Helsinki-info ilmestyy 21.9.

*Kannen kuvassa purjelaiva Götheborg
seilaa täysillä purjeilla.*

Tässä lehdessä

Kirjailijan jalanjäljillä

24-25 Mika Waltari asui Helsingissä lähes koko ikänsä ja sytytti kaupungin elämään myös teoksissaan. Helsinki-info kulki kirjailijan jalanjälkiä syntymäkodin sijoilta muistomerkillle.

Kympille lorvailun sijaan

7 Kymppiluoikka on hyvä vaihtoehto, jos mieleistä jatko-opiskelupaikkaa ei heti löydy. Kymppeillä voi hankkia lisäpisteitä, tutustua ammatteihin ja korottaa arvosanoja.

Kuva Kimmo Brandt

Kesä kutsuu saariin

8-10, 18 Saaristo muodostaa helsinkiläisille ainutlaatuisen 300 saaren virkistysalueen, jonka käyttömahdollisuuksia kaupunki mielellään laajentaisi. Joissakin saarissa on vilkasta kesäelämää, toiset ovat suljettuja tai veneettömän saavuttamattomissa.

Kuva Tiina Kotka

Maistiaisia Pohjois-Karjalasta

15-17 Pohjois-Karjala tekee tutuksi makujaan, kulttuuriaan ja osaamistaan Senaatintorin maakuntajuhlilla kesäkuun 13.–15. päivänä. Torille tuo leipomonsa karjalanpiirakoita ja vatruscoita muun muassa toimitusjohtaja **Jorma Riikonen** (kuvassa). Maakuntajuhlat ovat osa tänä vuonna ensi kertaa vietettävää Helsinki-viikkoa, jonka ohjelma löytyy sivuilta 11–15.

Lainattua

”Joka vuosi on kaupunkien ja erityisesti pääkaupungin asukkaiden keskuudessa yhä enemmän tullut tavaksi viettää lyhyen kesän muutama viikko saaristossa hengittämässä raittiimpaa ilmaa kuin tomuihin kaupunginkatujen ilma ja siten kerätä uusia voimia talven vaivojen ja –hermoille käyvien huvien varalle.”

O. Reuter: Råd för sommargäster i skärgården (Neuvoja saariston kesävieraille), 1893. Sitaatti teoksessa Villinki, saariston huvilayhteisö (Kaupunginmuseo 2003)

”Lieveän, pimeän rappukäytävän tuoksu löi meitä vastaan. Se oli kaupungin tuoksu, – kylmää, huuhdeltua kiveä, tomua, ummehtunutta ilmaa ja jotakin muuta, johon tottuu aivan heti, niin ettei sitä huomaakaan, mutta maalta tullessa on sillä aina oma erikoinen voimansa.”

Mika Waltari: Suuri illusioni (WSOY 1978)

Tapahtumien tirehtööri innostaa kokeilemaan

Tapahtumapäällikkö Saila Machere tulee Helsinkiin Oulun, Pariisin ja lukuisten matkakohteiden kautta. "Kesäkaupunkimme on kauniin virkeä, syksy- ja talvielämyksien luonnissa on paljon haasteita", sanoo Machere.

Toivon, että kaupungin järjestämät yleisöjuhlat ja tapahtumat olisivat houkuttelevan helppoja. Kesäkuussa alkava elämysviikko huipentuu Helsinki-päivään sekä maakuntajuhliin. Kunpa kaikki bongaisivat itselleen jotain uutta runsaasta ohjelmistosta", sanoo **Saila Machere**, joka valittiin keväällä Helsingin kaupungin ensimmäiseksi tapahtumapäälliköksi.

Kaupungin tilaisuuksiin osallistuminen on helppoa senkin vuoksi, että monet niistä ovat ilmaisia. Machere miettii, että uutta on kiva kokea. Ei kaiketta tarvitse tykätä, mutta kannattaa luvata itselleen aina jotakin jännittävää vanhan, turvallisen tapahtumakirjon lisäksi.

Macherelle ja hänen neljän henkilön tiimilleen jännitystä on riittänyt uudessa työssä. Yksikkö aloitti nykymuodossaan talous- ja suunnittelukeskuksessa keväällä ja työt tehdään Kauppatorin laidalta – siis sieltä, missä varsinkin kesällä on paljon elämää. Kaupunki tuottaa osan ohjelmien tarjonnasta tai on niissä mukana, loput stadin lukuisista kesätilaisuuksista ovat yhteisöjen tai yksityisten järjestämiä.

"Yksikkömme tavoitteet osittain vasta muotoutuvat. Järjestäjien on otettava yhteyttä useaan eri paikkaan ja me olemme mainostaneet yhden luokun periaatetta alusta asti. Teemme oman verkkosivuston, jossa on kattava tapahtumaohjeistus lupineen ja yhteystietoineen. Tulevaisuudessa sieltä todennäköisesti löytyy ilmoituslomake, jonka liitteenä olisi turvallisuus- ja pelastussuunnitelma", täsmentää Machere.

Nykyisin ohjeita voi etsiä kaupungin sivuilta haksanalla tapahtumayksikkö. Tapahtumatoimistossa ei silti päätetä luvista eikä yksiköllä ole kassavaroja, joten rahallista tukea heiltä ei voi saada. Yhteydenottoja on tullut aika paljon muutamassa kuukaudessa. Machere muistuttaa, että kaikki riehakuten vaikkapa kaupunginosajuhlat ovat tärkeitä.

"Yritämme auttaa yhteistyökuvioissa, mahdollisesti sisällön kehittämisessä eteenpäin tai rahoituk-

sen etsimisessä. Joku tilaisuus saattaa hyvin sopia yhteen toisen kanssa. Oma lukunsa ovat suuret masajatut kuten vuoden 2009 taitoluistelun EM-kisat, joiden valmistelu on jo alkanut. Isoja hankkeita pyrimme saamaan kaupunkiin lisää, ja kaupunkilaisten ohella haluamme matkailijoidenkin viihtyvän."

Saila Machere tulee tirehtöörin virkaan yrityksestä Infront Finland Oy, joka tunnetaan urheilutapahtumien järjestämisestä.

"Kulttuurierojen ja urheilukilpailujen tuottamisessa on tietenkin paljon eroja, mutta niissä on paljon myös yhteistä. Harvoin kai kaupunkilaiset tulevat ajatelleeksi, kuinka paljon ideointia, suunnittelua, markkinointia, ympäristönsuojelua tai muuta yleisjärjestelyä tarvitaan pieneenkin kokoontumiseen. Sitä paitsi riippumatta huolellisesta suunnittelusta tilaisuudet ovat aina rutiinien ja yllätysten sekamelska."

Machere on työskennellyt nuorempana myös matkakooppaana, suosikkimaikseen hän mainitsee Ranskan ja Meksikon. Ranskasta löytyi myös aviomies. Nyt molemmat ovat asuneet Suomessa jo yli kymmenen vuotta.

"Helsinki on ihana kesäkaupunki. Silloin täällä tapahtuu koko ajan eikä ole pakko lähteä johonkin trendikohteeseen."

Syys- ja talvikuukaudet ovat järjestäjien suurin haaste. Onneksi konsertit, galleriat sekä museot kiinnostavat yleisöä. Joulun ja uudenvuoden aika innostaa elämystirehtööriä, sen ympärille voi kehittää vielä paljon uutta sekä kaupunkilaisille että turisteille.

Kysymys, kuinka tapahtumarikasta arkea tapahtumapäällikkö itse viettää, saa Macheren huvittumaan.

"Tasapainotan elämäni eli arjessa haluan olla välillä rauhassa, esimerkiksi luen tai teemme pyöräretkiä. Varsinkin kesällä liikkuminen ympäri kaupunkia ilman päämäärää, sitä voisi kutsua vaikkapa flaneeramiseksi, on tosi mukavaa."

Aija Pouru

Epätavallinen tallaja

Harri Niemi arvioi olevansa yli puolenvälin tavoitteessaan kävellä läpi kaikki Helsingin kadut.

"Vastustin Sipoon liittämistä Helsinkiin puhtaasti henkilökohtaisista syistä, koska se kasvattaisi urakkaani", Niemi sanoo toukokuisena maanantaina Kuloosaaren katuja kiertäessään. Kello on päälle yhdentoista. Se on Niemen normaali aika kävellä, kun aamuvuoro Helsingin toimittajana on päättynyt.

Sipoo ei kuitenkaan suistanut Niemeä epätoivoon.

"Kun pari vuotta sitten aloitin, asetin itselleni tiukan tavoitteen viedä homma läpi muutamassa vuodessa. Nyt otan jo rennommin. Ja kyllä minä liitosalueenkin aikanani kävelen."

Kun Niemi muutti Helsinkiin 12 vuotta sitten, hän otti tavakseen tehdä kävelyretkiä tutustuakseen kotikulmiinsa. Reisuista jalostui vähitellen ajatus kävellä koko kaupunki ympäri.

Askelta toisen eteen laittaessa on tullut vastaan kadunnimiä, jotka miellyttä-

vät korvaa ja näkymiä, jotka eivät miellytä silmää.

"Vuosaaressa on katu nimeltään Lintu Sininen. Sellaisella olisi runollista asua. Toisaalta Ruoholahden talojen seinät kasvavat jo sammalta, eikä alue ole ollenkaan niin hieno kuin mainostetaan."

Kyösti Kallion tien ja Risto Rytin tien kulmassa pääsemme kävelemisen filosofiaan.

"Tämä on joutilaisuuden ylistystä. Kävelemällä kritisoin myös nykyistä ekstreemiyhteiskuntaamme, jossa jokaisen elämyksen pitää olla edellistä suurempi ja pienet ilot hukkuvat. Ja sellaisina hetkinä, kun jaksaa kävellä, vaikka jalat ovat kipeät eikä huvittaisi, tämä on myös omien rajojen kokeilua."

"Jalkinefirmat ovat tarjonneet minulle sponsorisopimuksia, mutta en ole halunnut sitoutua kehenkään", Niemi sanoo. Vapaus kävellä silloin, kun haluaa ja siellä, missä haluaa, on tärkeä, mutta tavoitteestaan Niemi ei tingi. Päämäärä merkitsee loppujen lopuksi enemmän kuin liike.

Kuva Kimmo Brandt

"Minulta on vielä Mannerheimintien kävelemättä. Olen ajatellut säästää sen viimeiseksi ja kutsun varmaan muutamia kavereita katsomaan. Myös niitä, jotka ovat naureskelleet harrastukselleni."

Niemi laski toukokuun alussa kävelensä 2764 katua. Sen jälkeenkin on taitunut kolmisensataa katua. Katuja on pääkaupungissa kaiken kaikkiaan yli 4000.

Kävelijä on laatinut itselleen tietty säännöt, katu on käveltävä kerral-

la, eikä matkalla saa pysähtyä norkoilemaan. Kävelemänsä kadut Niemi kirjaa blogiinsa sekä puhelinluettelon karttaan ja katuluetteloon.

"Olen Seinäjoelta kotoisin eikä pohjalainen mielenlaatu anna huijata hulluudessaan."

Tapio Tolmunen

• Niemen kävelyblogi löytyy osoitteesta <http://kapyla.blogspot.com>.

Iloiset kuviot toivat kultaa

Yleisö villiintyi niin, että sali raikasi. Meillä oli kisan iloisin kappale ja varmaan esiintyjäjoukkokin. Hairspray-musikaalin hengessä valitut hapsumekot ja papiljottimysyt vielä lisäsivät tunnelmaa”, muistelevat **Marjaleena Karell**, **Anja Suominen** ja **Sari Toiviainen** voittoa esitystään muodostelmashowntanssin huhtikuisissa suomenmestaruuskilpailuissa Töölössä.

Heidän edustamansa 36–59-vuotiaiden sarja oli ensimmäistä kertaa mukana SM-kilpailuissa. Sarjan kolmesta joukkueesta kaksi tuli kolmikon edustamasta StepUp Show Schoolista. Voiton vieneeseen Sparkling Jade Ladies -ryhmään kuuluu 19 naista.

”Ryhmässämme on monenikäisiä, -kokoisia ja -tyylisiä naisia. Osa on tanssinut pitkään ja osa on vasta aloittanut. On mukavaa, kun jokainen saa olla oma itsensä. Yhteishenki on mahtava. Tanssiminen on parantanut itsetuntoa, eikä nykyään enää kauhistuta esiintyä tai poseerata kuvissa. Uskallamme myös heittäytyä ja kokeilla rajojamme”, kolmikko kertoo.

Kukin heistä käy viikoittain useilla erityyppisillä tanssitunneilla. He myöntävät tanssivansa muulloinkin – vaikka tavaratalossa tai lenkkipolulla, jos sille päälle sattuvat.

”Tanssin avulla voi ilmaista ja purkaa tunteita. Omaan kehoonkin saa paremmin tuntuman. Mutta ennen kaikkea tanssin avulla saa iloa elämään ja ihania ystäviä. Paria ei tarvita ja kilpailuihin voi osallistua jos haluaa. Koskaan ei ole liian myöhäistä aloittaa tätä harastusta”, kolmikko hehkuttaa.

Sari kertoo olevansa kävelvä – tai pikemminkin tanssiva – esimerkki lajin voimasta. Kun hän nelikymppisenä aloitti harrastuksen, nuoruusvuosien joukkuevoimistelun SM-kisakunto oli muisto vain.

”Olen nyt fyysisesti paremmasa kunnossa kuin kilpa-aikoinani. Vielä pari vuotta sitten popsin lääkkeitä rytmihäiriöihin, unohtelin syödä ja olin rapakunnossa. Sitten aloin tanssia. Nykyisin olen terve eivätkä edes flunssat iske. Saleilla kuluu 16 tuntia viikossa, ja kotona vielä jorailen poikani kanssa, sillä myös hän treenaa tanssia ja kilpailee. Hän on opettanut minulle esimerkiksi breakdancea ja minä hänel-

le omien lajieni oppeja. Olemme myös toistemme maku- ja tyyliuomareita.”

Niin Sarin, Anjan kuin Marjaleenankin kotijoukot tulevat mielellään katsomaan äitejä kisoihin ja tanssikoulun juhliin.

”Jopa yli 80-vuotias äitini tuli kisakatsoomoon. Välillä kotona innostumme tyttäreni kanssa vertailemaan uusia liikkeitä. Koetamme kuitenkin vähän rajoittaa touhua, koska toinen tyttäreni ei harrasta tanssia”, kertoo Marjaleena.

Sparkling Jade Ladies -ryhmä on saanut useita esiintymispyyntöjä ja niitä on jo ehditty toteuttaa. Tanssijat ovat myös perustaneet oman nettiyhteisön vaihtaakseen kuulumisia ja tietoja. Koko esitystä ja ryhmää ei kuitenkaan olisi ilman koreografi-opettaja **Marco Bjurströmiä** ja hänen tanssituntejaan, joilla ryhmä tapasi.

”Marco ei liikuttele vain kehojamme, vaan kokonaisia ihmisiä. Vaikka tunnille tulisi rättiväsyneenä, pois lähtee virkeänä. Aluksi tuntui, että nopeimpia liikkeitä ei ehdi tehdä, mutta pikku hiljaa lihaskunto ja koordinaatio

kehittyivät. Ja sanotaanhan sitä, että tanssi kehittää hermoratojakin. Moni meistä tekee tanssintien lisäksi lihaskuntoharjoittelua ja pitkiä venyttelyjä”, Sari toteaa.

Naisia yhdistää muikin kuin tanssiharrastus: he ovat kaikki Helsingin kaupungin työntekijöitä. Anja on luokanopettaja, Marjaleena etuuskäsittelijä sosiaalivirastossa ja Sari samaisessa virastossa toimistopäällikkö. Työyhteisöt ovat kannustaneet heitä, ja onpa Sari vetänyt työpaikkansa työhyvinvointipäivänä tanssia ja tullut palkituksi johtoryhmässään.

”Minä olin niin ylpeä voitostamme, että menin kultamitali kaulassa töihin. Oppilaat pyysivät nimikirjoituksia”, hymyilee Anja.

Tanssi on vienyt naiset niin mukanaan, ettei heille sen ja perheen lisäksi paljon muuhun aikaa vapaalla jääkään, joskin Anja kertoo osallistuvansa erilaisten televisiosarjojen ja -mainosten kuvauksiin ja yhdistystoimintaan. Hän on Oulunkyläseuran johtokunnassa ja järjestää alueelle tapahtumia – joissa, kuten arvata saattaa, usein nähdään tanssiakin.

Tiina Kotka

”Tanssi parantaa paitsi kuntoa myös itsetuntoa, eikä nykyisin enää kauhistuta poseerata tai esiintyä”, kertovat muodostelmashowntanssin suomenmestarit Marjaleena Karell (vas.), Sari Toiviainen ja Anja Suominen.

LyhytInfo

HKO:n kausikortit myynnissä

Ensi syksynä Helsingin kaupunginorkesteri saa uuden ylikapellimestarin **John Storgårdsin**, joka on Helsingin sinfoniaorkesterin kahdestoista ylikapellimestari. Hän on vierailut johtamassa kaupunginorkesteria vuodesta 1994 ja toiminut päävierailijana syksystä 2003.

Syksyn HKO-kausikortteja myydään Lippupisteiden toimipisteissä 30.8. saakka, ja kertaliput tulevat myyntiin 3.9.

• **Klassikkosarja torstaisin:** 86 e (eläkel. 70 e)/6 konserttia. Suosikkisarja 1 keskiviikkoisin / Suosikkisarja 2 torstaisin: 88 e (eläkel. 72 e)/6 konserttia.

• **Ohjelmistotiedot:** www.hel.fi/filharmonia -nettisivulla. Syksyn ennakkoesitteitä saa myös Lippupisteiden myymälöistä ja kirjastoista.

Sähkölasku nousee

Helsingin Energian sähkön siirtohinnot nousevat Helsingissä 1.7. alkaen keskimäärin noin 9 prosenttia. Tyypillisen kerrostaloasukkaan kohdalla siirtohintojen muutos tarkoittaa noin 90 sentin korotusta kuukaudessa.

Tyypillisen sähkölämmitysasiakkaan kohdalla korotus on noin 2,5 euroa kuukaudessa.

Yritysassiakkaiden siirtomaksut nousevat keskimäärin noin 6 prosenttia. Hinnanmuutokset koskevat helsinkiläisiä sähkökäyttäjiä. Korotuksen taustalla on yleinen kustannustason nousu, merkittävät sähköverkon käyttövarmuutta parantavat investoinnit lähivuosina sekä korkotason nousu.

Asiakkaan maksama sähkölasku koostuu kolmesta osasta, joista sähköenergian osuus on noin 43 prosenttia, sähkön siirtomaksun osuus noin 32 ja verojen osuus noin 25 prosenttia.

Helsingissä sähköverkkotoiminnasta vastaa Helen Sähköverkko Oy, joka on Helsingin Energian omistama sähköverkkotoimintaa harjoittava yhtiö. Lisätietoja saa www.helsinginenergia.fi -nettisivulta.

Luo Helsinki-kokemuksia

Uudessa www.helsinki-kortti.fi -verkkopalvelussa voi luoda oman Helsinki-kokemuksensa.

Verkkopalvelu esittelee Helsingin päänähtävyydet ja Helsinki-kortin edut informatiivisesti ja helppokäyttöisesti. Palvelu on suunnattu yhtä lailla asukkaalle kuin Helsingin seudulle saapuville koti- ja ulkomaisille matkailijoille. Toteutus on tehty viidellä kielellä, jotka ovat suomi, ruotsi, englantia, saksa ja venäjä.

Helsinki-kortti.fi rakentuu ratkaisuun, jossa erityyppistä sisältökantaa voi vapaasti yhdistellä toisiinsa. Monipuolinen tietokanta antaa mahdollisuudet yksilöllisten matkaohjelmien rakentamiseen eri kohde-ryhmille, esimerkiksi perheviikonloppua viettävälle, designista kiinnostuneelle tai merihenkisen ohjelman ystäville. Järjestelmän avulla suunnitellut ohjelmat voi myös tulostaa matkalle mukaan otettaviksi.

Helsinki-kortti on yksi Euroopan vanhimpia kaupunkikortteja ja se tarjoaa käyttäjilleen lähes sata etukohdetta. Helsinki-kortilla voi matkustaa rajoituksetta HKL:n liikennevälineissä ja kortti oikeuttaa ilmaiseen sisäänkäyntiin lähes 60 museoon ja nähtävyysskohteeseen. Aikuisten korttiin sisältyy myös ilmainen kaupunkikierto, jota voi kuunnella 12 eri kielellä. Tämän lisäksi kortilla saa alennuksia ja etuja ravintoloista ja konserttilipuista, saunapalveluista jne. Kortteja voi ostaa 1, 2 ja 3 päiväksi. Yhden päivän aikuisten kortti maksaa 33 euroa ja lasten kortti 11 euroa.

• www.helsinki-kortti.fi

Piirros Arto Wyyssönen

Keskustaliikenteellä haastava kesä

Miltei kaikki raitiolinjat ja lukuisat bussilinjat kulkevat tänä kesänä keskustassa poikkeusreittejä, koska uusia ratikkakiskoja rakennetaan enemmän kuin pitkään aikaan. Töitä tehdään sekä Mikonkadulla, Kaivokadulla, Mannerheimintiellä, Simonkadulla, Fredrikinkadulla että Kampissa.

Mannerheimintien, Kaivokadun ja Mikonkadun töiden vuoksi kaikki raitiolinjat kahdeksikkoa lukuun ottamatta kulkevat kiertoteitä viikon kesä-heinäkuun vaihteessa. Kaivokadua ajavat bussit siirtyvät koko kesäliikenteen ajaksi poikkeusreiteille. Fredrikinkadun töiden vuoksi myös Kampin bussilinjoille tulee poikkeusjärjestelyjä.

Metrossa jatkuvat siltakorjaukset, joten metro kulkee 1.6.–2.8. kahdeksan minuutin välein. Metro liikennöi Ruoholahdesta Mellunmäkeen, ja Vuosaa-

reen pääsee vaihtamalla Itäkeskuksessa junaan. Metroa täydentää aiempien vuosien tapaan bussi 99, joka liikennöi lähes koko kesäkuun Rautatien torilta Itäkeskukseen.

Poikkeusjärjestelyt haittaavat niin matkustajia, kuljettajia kuin autoilijoitakin, joskin viimeisestä vaivasta pääsee jättämällä remonttien ajaksi auton mahdollisuuksien mukaan kotiin tai etsimällä vaihtoehtoisia reittejä keskustan ulkopuolelta. Helsingin kaupungin liikennelaitos muistuttaa, että vaikka rakennustyöt hetken kirpaisevatkin, tuloksena on entistä sujuvampi ja luotettavampi raitioliikenne. Metron siltakorjauksetkin alkavat kääntymään loppupuolelleen, ja kesän 2009 työt vaikuttavat liikenteeseen jo paljon vähemmän.

Tapio Tolmunen

• Lisätietoja poikkeusliikenteestä HKL:n nettisivuilla www.hkl.fi.

Asumista ratkotaan seudullisesti

Ilmastonmuutos, ikääntyvä väestö ja maahanmuuton kasvu asettavat haasteita tulevaisuuden asumiselle Helsingin seudulla. Asuntojen määrän lisäksi on katsottava niiden laatua, sijaintia, kustannuksia ja energiatehokkuutta, summattiin seudullisia asunto-ongelmia pohtineessa asiantuntijaseminaarissa.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien tammikuuisessa aiesopimuksessa kunnat sitoutuivat rakentamaan vuosina 2008–2017 vuosittain 13 000 uutta asuntoa. Helsingin omana tavoitteena kaupunginvaltuuston helmikuussa hyväksymässä

maankäytön ja asumisen toteutusohjelmassa vuosille 2008–2017 on 5 000 asuntoa vuodessa.

Maaliskuussa seudullista asuntopoliitiikkaa puitiin kaupungin tietokeskuksen ja talous- ja suunnittelukeskuksen järjestämässä seminaarissa. Asuntoministeri Jan Vapaavuori korosti avauspuheenvuorossaan seudullisen näkökulman ja kaavoitusyhteistyön merkitystä ja patisti kuntia aktiivisuuteen tonttitarjonnan lisäämiseksi. Valtio on Vapaavuoren mukaan tällä hetkellä erityisen sitoutunut asumisen kehittämiseen.

Helsingin kaupungin kuvapankki, kuva Saara Vuorjoki

Asuntoja ja etenkin vuokra-asuntoja tarvitaan lisää, mutta samalla voimakas asuntokannan kasvu on merkittävä haaste asuinympäristön ekotehokkuudelle, painotti kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavapäällikkö Markku Lahti.

Asumisen tutkimusprofessori Anneli Juntto Kuopion yliopistosta kertoi tutki-

muksestaan, jonka mukaan tavoiteasunnossa asuvia oli vuonna 2005 koko Suomessa 50 prosenttia ja pääkaupunkiseudulla 33 prosenttia. Yleensä tavoiteasunnolta toivottiin noin 30 lisäneliötä.

Pientaloasumisen suosio näyttäisi Helsingissä laskeneen, huomautti tietokeskuksen tutkija Markku Lankinen. Kanta-kaupungissa asuvista halusi vuoden 1972 kyselyssä yli puolet pientaloon. Vuonna 2005 pientalo oli ykköstarve enää 20 prosentille helsinkiläisistä. Myös maahanmuuttajaperheet haaveilevat ennen kaikkea lisäneliöistä.

Uusittu ulkoilukartta on ilmestynyt

Kolmen vuoden välein julkaistavassa pääkaupunkiseudun pyöräily- ja ulkoilukartasta on ilmestynyt uusittu painos.

Maksuttoman kartan pyöräilypuolelta löytyvät seudun ulkoilu- ja pyöräilyreitit, pyöräteiden päällysteet, valtakunnalliset pyörämatkailureitit, kiinnostavat kulttuuri- ja luontokohteet sekä rantakahvilat ja uimarannat. Pyöräteitä kartassa on noin 2600 kilometrin verran ja pyöräteiden päällystetietojen merkintä helpottaa esimerkiksi rullaluistelijoiden reittisuunnittelua.

Kartan ulkoilupuolelle on merkitty hiihtoladut, keittokatokset, koirapuisot, kuntoradat, lintutornit, luontopolut, matonpesupaikat, minigolfpaikat, skeittirampit, talvella aurattavat ulkoilureitit, telttailualueet, uimahallit, ulkoilualueet ja -puistot, urheilukentät, vesiliikenneyhdytykset saariin ja välinevuokraamot.

Maksuttoman kartan voi hakea pääkaupunkiseudun kuntien liikuntatoimien toimipisteistä sekä kirjastoista. Helsingissä karttaa on jaossa muun muassa Itäkeskuksen uimahallissa, Myllypuron liikuntamylyssä, Oulunkylän liikuntapuistossa, Töölön kisahallissa sekä Jugendhallissa, Matkailutoimistossa ja ympäristökeskuksessa.

Ulkoilukartasta on julkaistu myös Internet-versio, jota voi käyttää apuna esimerkiksi reittisuunnittelussa ja etäisyyksien mittaamisessa. Palvelu mahdollistaa myös tulostamisen. Sähköinen kartta löytyy osoitteesta <http://ptp.hel.fi/ulkoilu-kartta/>.

Ensimmäinen pyörätiekartta Helsingistä julkaistiin vuonna 1975 ja ensimmäinen seudullinen pyörätiekartta neljä vuotta myöhemmin. Kartan painosmäärä on nykyisin 525 000 kappaletta.

Ei vaatteita Auroraan

Lukijamme innostuivat julkaisemamme vaatekeräysjutun jälkeen toimittamaan niin paljon vaatteita Auroran sairaalan mielenterveyspotilaille ja Vaila Vakinaista asuntoa ry:hyn, että niiden varastot ovat täyttyneet ääriään myöten. Henkilökunta vetoaakin lahjoittajiin, että he toimittaisivat vaatteita tästä lähtien muille avuntarvitsijoille.

Kesävaatteita ottaa mielellään vastaan esimerkiksi Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö ry. Sen vaatejakelupis-

te Helsinginkatu 19:ssä vastaanottaa vaatteita keskiviikkoisin ja perjantaisin kello 9–12. Lisätietoja saa numeroista 737 664 ja 050 582 8272.

Pelastusarmeijan noutopalvelu (p. 876 9574) hakee maksutta tavaraa kotoa vähintään jätessäkillisen kerrallaan. Emmaus Helsinki noutaa asukkaiden kotoa pikkutavaraa ja vaatteita (p. 045 650 5543). Fidalla ja UFF:lla on ympäri kaupunkia metallisia keräyslaatikoita, joihin voi jättää vaatteita, kenkiä ja kodintekstiilejä.

Tulevaisuustiski auttaa valinnoissa

Lasipalatsiin avataan elokuuksi peruskoulun käyneille nuorille tulevaisuustiski, josta saa henkilökohtaista ohjausta koulutuksen suunnitteluun sekä tietoa vapaaksi jääneistä koulutuspaikoista.

Tulevaisuustiski on avoinna 4.–29.8. klo 11–17 osoitteessa Mannerheimintie 22–24, 2. krs. Puhelinlinja palvelee kahdesti kesän aikana vastaten samoihin kysymyksiin. Numerossa 050 402 5525 autetaan ensi kerran jo heti yhteishaun tulosten selvittyä 13.–19.6. arkisin klo 9–15. Linja on avoinna myös 4.–29.8. klo 11–17.

Kulttuurikeskus Caisan työryhmä on saanut tämän vuoden tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon. Yhteiseen kuvaan ennätti osa palkituista. Kuvassa alhaalla ovat Kitari Mayele ja Elina Huhta. Takana vasemmalta lukien Martta Louekari, Azra Dzaferovic-Lika, Faruk Lika, Ahmed Akar, Lilian Neo sekä Edmon Dolaian.

Caisalaisia palkittiin

Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan työryhmä on palkittu tiedonjulkistamisen valtionpalkinnolla.

Opetusministeriön myöntämän palkinnon perusteena oli monipuolinen tiedon tuottaminen maahanmuuttajille ja maahanmuuttajista.

Palkinnot luovuttanut kansliapäällikkö **Harri Skogin** mukaan tänä vuonna haluttiin kiinnittää huomiota yhteiskunnan muuttumiseen entistä monikulttuurisemmaksi.

”Erityisen tärkeää on varmistaa väestöryhmien tasavertainen osallisuus tiedon tuottamisessa. Tämä tarkoittaa eritaustaisten henkilöiden toimimista ammatillisina tiedontuottajina, mutta myös osallisuutta erilaisissa asiantuntijatyöryhmissä”, Skog totesi puheessaan.

Perusteluissa todettiin lisäksi, että Kulttuurikeskus Caisa on erinomainen esimerkki maahanmuuttajien kyvystä toimia aktiivisina tiedontuottajina, silloin kun heille tarjotaan siihen perusedellytykset. Erityisen merkittäväksi tiedon kanavaksi on muodostunut Caisan ja yhteistyötoimien ylläpitämä maahanmuuttajien Infopankki (www.infopankki.fi), joka tarjoaa 15 kielellä perustietoa maahanmuuttajille yhteiskunnan toiminnasta ja mahdollisuuksista Suomessa.

Caisasta palkittiin työryhmä, johon kuuluvat kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan vt. johtaja **Ahmed Akar**, virkapaalla olevalla johtaja **Johanna Maula**, kulttuurituottaja **Kitari Mayele**, kulttuurituottaja **Alina Ciesla**, kulttuurituottaja **Ogechukwu Eneh**, kulttuurituottaja

Lilian Neo, kulttuurituottaja **Azra Dzaferovic-Lika**, ATK-suunnittelija **Edmon Dolaian**, verkkopalvelusuunnittelija **Katja Kaila**, vs. verkkopalvelusuunnittelija **Elina Huhta**, tiedottaja **Martta Louekari** sekä lavastus- ja sisustussuunnittelija **Faruk Lika**.

Opetusministeriö myöntää vuosittain ansioituneelle yksityishenkilölle tai ryhmälle tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon.

Ehdotukset ministeriölle tekee tiedonjulkistamisen neuvottelukunta. Palkinnon piiriin kuuluvat edellisen vuoden aikana julkistetut kirjat, radio- ja TV-esitykset, sanoma- ja aikakauslehdet sekä muut tietotuotteet. Palkinto voidaan myöntää kirjoittajalle, toimittajalle, tuottajalle tai työryhmälle, ja se on myönnetty vuodesta 1967 lähtien.

Lisää oppia kymppiluokilta

Haku peruskoulun suomenkieliseen lisäopetukseen eli kymppiluokille jatkuu vielä pari kuukautta. Viimeinen hakemusten jättöhetki on 5.8. kello 14.00.

Opetusta on kahdeksassa suomenkielisessä peruskoulussa sekä Eiran ja Itäkeskuksen aikuislukioissa. Yhteistyötä tehdään myös ammatillisten oppilaitosten kanssa. Kaikilta kympeiltä on mahdollisuus hakea jatko-opintoihin.

Koko lisäopetuksen oppimäärän suorittaminen antaa lisäpisteitä haettaessa ammatilliseen koulutukseen. Lukioon pyrittäessä otetaan huomioon myös ne lukuaineiden arvosanat, joita kymppiluokalla on pystynyt korottamaan.

”Yhteishaun tulokset julkistetaan 13.6. Mikäli haluttua jatkoapaikkaa ei ensi yrittämällä saa, kannattaa hakeutua kymppiluokalle tai miettiä löytyisikö täydennys-hakujaksolla heinäkuun lopussa vaihtoehtoinen opiskelupaikka jostain muusta oppilaitoksesta”, kannustaa opetusviraston erityissuunnittelija **Leila Lehto**.

Kymppiluokan lisäopetus antaa hyvät eväät opiskelun jatkoa ajatellen. Lisävuoden aikana on tarkoitus muun muassa kehittää opiskeluvalmiuksia, selkeyttää uravalintaa, täydentää tietoja ja laajentaa työelämän tuntemusta.

Kymppiluokille otetaan vain helsinkiläisiä peruskoulun päättötodistuksen

suorittaneita oppilaita. Oppilaat otetaan koko kaupungin alueelta, joten kymppiluokalle voi hakeutua omien toiveidensa mukaisesti. Hakulomakkeet liitteineen toimitetaan siihen kouluun, johon haetaan ja osoitetaan rehtorille.

Lisätietoja kymppiluokista saa uudesta kymppioppaasta. Maahanmuuttajataustaisia nuoria varten esitettä on saatavilla myös englanniksi, somaliksi ja venäjäksi.

Suomenkieliset koulut postittavat tiedot kymppiluokkapaikan saannista koteihin 7.8.

Esitteet ja hakulomakkeet löytyvät opetusviraston Internetistä osoitteesta www.edu.hel.fi.
Leena Seitola

LyhytInfo

Nimeä roska-ahmatti

Rakennusviraston asiakaspalveluun tulee kesällä eniten valituksia täysistä roskiksista. Viime kesänä valitukset vähenivät, ehkä uusien syväsäiliöiden ansiosta. Säiliön kitaan mahtuu jopa 5 000 litraa roskaa, kun tolppaan kiinnitetty pikkuroskis vetää 60 litraa ja jumittuu ensimmäisestä mäyräkoirasta tai pitsalaatikosta.

Samalla kun syväsäiliöitä asennetaan, pieniä roska-astioita vähennetään. Roskisten määrä siis vähenee, mutta yhteenlaskettu tilavuus moninkertaistuu. Jokaisen penkin viereen roskista ei tule hajuhaittojen takia, mutta näköetäisyydeltä roskis useimmiten on.

Keksi sympaattinen nimi isolle roskikselle! Paras ehdotus palkitaan piknik-repulla.

Rakennusviraston nimikilpailuun voi vastata Helsinki-päivään 12.6. asti. Lähetä nimiehdotuksesi sähköpostitse: hkr.viestinta@hel.fi.

Asumisesta netissä

Kerrostalarakentamisen mahdollisuuksista kerrotaan nyt nettisivuston kautta. Kaupunkisuunnitteluviraston toteuttamalla sivustolla käsitellään asu-mistoiveita, asuntorakentamisen trendejä ja erilaisia kerrostalotyyppejä.

Osana laaja kerrostalojen kehittämishanketta luotu sivusto tarjoaa kattavan aineistopakettin kaikille kerrostaloista kiinnostuneille. Sivustolle on koottu myös valikoima linkkejä kansainvälisesti kiinnostaviin kerrostalokohteisiin.

Vetovoimainen kerrostalo -niminen sivusto löytyy www.hel2.fi/ksv/kerrostalo/ -nettiosoitteesta.

Töölössä uusi kuntosali

Töölön kisahallin uusi kuntosali avattiin kuukausi sitten. Salin kaikki kuntolaitteet soveltuvat myös senioreille ja erityisryhmille. Kesällä sali on avoinna ma-pe klo 9–20 ja la-su klo 10–16.

Kuntosalikortteja voi ostaa liikuntaviraston kasalta, Paavo Nurmen kuja 1 E arkin klo 9.00–16.00 sekä Töölön kisahallin liikuntapaikanhoitajilta (valvomo) arki-iltoina ja viikonloppuina. Kuntosalin liikunnanohjaajat myyvät jatkoaikaa kortteihin. Kuntosalikortit maksavat: 4 kuukauden kortti aikuiset 80 euroa, eläkeläiset ja erityisryhmät 40 euroa, 1 kuukauden kortti ja 10 kerran kortti 30 euroa aikuiset, eläkeläiset ja erityisryhmät 15 euroa, Korttipantti 10 euroa. Lisätietoja www.hel.fi/liikunta -nettisivulta.

• Töölön kisahalli, Mannerheimintie 17 E

Kesäpäivän rauhaa Villinginlahdella.

Saaristo kätkee aarteita

Helsingin saaristo on yhdistelmä ihmisen vuosisatojen ajan muokkaamaa kulttuurimaisemaa ja tyrskyjen piiskomia kallioluotoja.

Ihmisen jälki näkyy sekä rakennuksina että luonnon muokkautumisena. Saaristossa on runsaasti kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennuskantaa, kuten Suomenlinnan museosaaren jylhä kivinen linnoitusmonumentti, tai vanhojen huvilasaarten perinteiset villat huvimajoinneen ja pergoloineen. Rantoja reunustavat tiukat saunarivistöt, joita ulkomaan turistit ihmettelevät ohiajavista risteilyveneistä.

Suurten saarien sisäosissa on harjoitettu maanviljelystä ja yhä niistä löytyy hakamaita, havumetsiä ja reheviä lehtoja. Luotojen linnusto on omalaatuinen sekoitus aitoja saaristolintuja ja kulttuuria suosivia lajeja. Lukui-

Aikoinaan höyrylaiva toimitti aamulehdet vartiosaarelaisille ja vei lehmien maidon mennessään. Pieni odotushuone palveli niin kesähuviloiden väkeä kuin vakituksia asukkaita.

sien uhanalaisten eläin- ja kasvilajien säilymistä saaristossa turvataan luonnonsuojelualuein.

”Helsinki on itse asiassa niin sanottu saaristo-osakunta ja nauttii sen mukaista valtion tukea. Täällä asuu sillattomissa saarissa enemmän väkeä kuin missään muussa Suomen kunnassa”, kaupunkisuunnitteluviraston arkkitehti **Anu Mansikka** toteaa. Suurin vakituinen saariväestö on Suomenlinnan noin 850 asukkaan yhteisö.

Helsingin saaristo on rannikon suunnassa yli 20 kilometriä leveä ja 10 kilometriä syvä alue. Saaria on kaikkiaan noin 300. Näistä yli puolet on pinta-alaltaan alle puoli hehtaaria. Pikkuluotoja tai kareja on runsas viidennes kaikista saarista. Yli kolmen hehtaarin saaria on noin 50.

Helsingin kaupunki hallinnoi noin neljäsosaa saarista. Pieni osa on yksityisten ihmisten tai yhteisöjen omistuksessa. Suurimman osan Helsingin edustan saarista omistaa valtio, joka on antanut ne muutamaa poikkeusta lukuun

ottamatta puolustusvoimien käyttöön. Valtion omistuksessa ovat kaikki ulkosaariston suurimmat saaret sekä valtaosa itäisen ulkosaariston luodoista.

Avoimuutta lisää

Anu Mansikka on ollut kaavoittajana tekemisissä Helsingin saariston kanssa parikymmentä vuotta.

”Kaupungin lähtökohtana saariston kehittämisessä on sen avoimuuden ja saavutettavuuden lisääminen. Linjaukset luotiin saaristoa ja merialueita koskevassa osayleiskaavassa 1990-luvun lopulla, ja ne sisältyvät myös sen jälkeen vahvistettuun Helsingin yleiskaavaan 2002”, hän mainitsee.

Kesävieraat Tekla ja Fiina Mirala hoivasivat viime kesänä Vartiosaaren tallissa asustavia vuohia. Vartiosaaren eläintalli- ja luontoyhdistys järjestää saarella pienimuotaisia tapahtumia yhteistyössä Vartiosaariseuran kanssa.

➔ *Villingin kartano erotettiin Degerön kartanosta vuonna 1798. Nykyinen päärakennus puutarhoineen rakennettiin 1800-luvulla. Kylätie vie talon ohi entiselle höyrylaivalaiturille.*

Saariston on tarkoitus olla helsinkiläisten oma merellinen lähivirkistysalue samalla kun siellä on sijansa myös loma-asutuksella ja kauempaa tulevilla vierailijoilla. Helsingillä on monissa saarissa yleiseen virkistyskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita ei helposti pääse hyödyntämään.

”Jotta saariin pääsisi muutenkin kuin omalla veneellä, olisi kehitettävä julkista vesiliikennettä. Sen käyttäjämääriin puolestaan vaikuttavat eri saarissa olevat erityiset vetovoimatekijät, kuten luonnon- ja kulttuurihistorialliset nähtävyydet ja erilaiset palvelut. Tarvitaan yleisiä laitureita ja rantautumispaikkoja. Roskaantumisen ja kulumisen estämiseksi retkeily- ja virkistysalueille kaivataan peruspalveluja, kuten liikkumista ohjaavia opastauluja, roska-astioita ja käymälöitä”, Mansikka kuvailee.

Etenkin itäisessä saaristossa nähdään edellytyksiä matkailun kehittämiseksi.

”Suuremmat kävijämäärät edellyttävät myös vesihuollon ja jätevesien käsittelyn asianmukaista järjestämistä. Suuresta osasta saaristoa puuttuu vielä sähkökin”, Mansikka muistuttaa.

Itäistä saaristoa kaavoitetaan

Kaupunkisuunnitteluvirasto hakee puhtia Helsingin itäisen saariston kehittämiseen laatimalla alueelle asemakaavaa, jossa määritellään eri toiminnoille varattavat alueet. Anu Mansikka on kevään mittaan vetänyt useita asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kuuluvia keskustelutilaisuuksia asukkaille ja muille osallisille.

”Kaavoitusperiaatteet viedään kaupunkisuunnittelulautakuntaan ennen syksyä, kaavaluonnos tulee nähtäville helmi-maaliskuussa ensi vuonna ja kaavaehdotus on valmiina alkuvuonna 2010”, arkkitehti selostaa prosessin etenemistä.

Suunnittelualueeseen kuuluu 30 saarta ja saman veran asumattomia pikkusaaria ja luotoja sekä näitä ympäröivät vesialueet. Nämä sijaitsevat itä-Helsingin merellisissä kaupunginosissa, joita ovat muun muassa Vartiosaari, Villinki, Santahamina, Vuosaari ja Ulkosaaristo.

Kaavoitettavan alueen suurimmat saaret ovat 134 hehtaarin kesähuvilasaari Villinki, sen naapurissa puolustusvoimien hallinnoima suljettu Itä-Villinki ja lähellä Vuosaaren tulevan sataman väylää sijaitseva Pikku Niinisaaari. Vartiosaari ja Santahamina on rajattu nyt kaavoitettavan alueen ulkopuolelle.

Yleiset kehittämistavoitteet ovat idässä samat kuin koko saariston osalta: lisätä saariston käyttöä Helsingin

Lampaat hoitavat Vartiosaaren perinteisiä laidunniittyjä. Maanviljelyä harjoitettiin saarella 1970-luvulle asti.

Sunnanvikin kartano on Vartiosaaren vanhoista huviloista komeimpia.

Villingin perinnemaisemaan kuuluvat saaren sisäosien vanhat kiviaidat, jotka reunustavat kulkuväyliä ja hakamaita.

oleellisena osana huomioiden sen ainutlaatuiset luonnon- ja kulttuurihistorialliset arvot. Suljettuja sotilassaaria toivotaan saatavan vähitellen laajempaan käyttöön.

”Asemakaavoitus luo edellytykset saariston monipuoliselle, pitkäjänteiselle kehittämiselle. Kaavassa varaudutaan mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin. Sen puuttessa kaikki rakentaminen tapahtuu vain poikkeusluvilla, mikä on luonut epävarmuutta huvilapalstojen omistajien ja kesämökkiläisten elämään”, Mansikka toteaa.

”Asemakaavassa on tarkoitus selkeästi profiloida saaria niiden ominaispiirteiden ja eri käyttötarkoitusten mukaan. Selkeät rajoitukset ja ohjeistukset vähentävät ristiriitoja eri käyttäjäryhmien välillä ja edesauttavat niin arvokkaiden rakennusten ja rakenteiden kuin suojeltujen luonnonkohteiden ja maisema-arvojen säilymistä.”

Rita Ekelund

Lähteitä ja lisätietoja:

- Nygård Stefan: Villinki – saariston huvilayhteisö. Helsingin kaupunginmuseo 2003
- Kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivut www.hel.fi/ksv
- Saaret – osa Helsinkiä. Liikuntaviraston internet-sivut www.hel.fi/wps/portal/Liikuntavirasto
- www.kaupunginosat.net/vartiosaari

Saarien kaupunki

Helsingin saaristossa oli jossain määrin kalastaja-asutusta jo keskiajalla. Saaria käytettiin myös mantee-reelta tuodun karjan laitumena. Kalastajat ovat sittemmin käyneet vähiin, mutta esimerkiksi Pikku Niinisaaressa säilyneet rakennusryhmät kertovat yhä 1800-luvun kalastajakulttuurista.

Huvilayhdyskuntia alkoi syntyä 1800-luvun puolivälissä, jolloin kartanoista alkanut kesäasutus laajeni varakkaan porvariston ”villa”-kulttuuriksi. Puurakenteisten villojen pihapiiriin kuuluivat laajat puutarhat, huvimajat ja uimahuoneet. Huvilalle matkustettiin usein höyry-laivoilla, joiden reittiliikenne oli tiheä 1900-luvulle asti ja toi saariin myös päiväkävijöitä ja huvittelunhaluisia retkiseurueita. Osa Vartiosaaren ja Villingin huvila-asutuksesta on peräisin tältä ajalta. Eloisa huvilaelämä kukoisti aina 1960-luvulle asti.

Vanhoja huvilarakennuksia on saaristossa jäljellä puolen kolmatta sataa ja näistä satakunta on rakennussuojelukohteita. Yksityisten huvilanomistajien ja kesämökkiläisten lisäksi erilaisilla yhteisöillä ja yrityksillä on käytössään rakennuksia, saaripalstoja tai saaria. Joissakin saarissa, kuten Satamasaarella ja Lammassaarella, on

pienistä kesämajoista koostuvia tiiviitä lomanviettoyhdyskuntia kaupungin maalla.

Moni saari avattiin 1800-luvun loppupuolella kansanpuistoksi ja perinne jatkuu edelleen esimerkiksi Seuraasaarella ja Pihlajasaarella, joissa kävijöille on monenlaisia palveluja. Liikuntavirasto hallinnoi useita retkeilysaaria, joita ovat muun muassa Kotiluoto, Villaluoto, Malkasaari ja Hattusaari. Näihin on rakennettu rantautumispaikkoja, käymälöitä ja grillauskatoksia.

Osalla Helsingin saarista ei ole mitään palveluja, ja niissä voi retkeillä jokamiehen oikeudella. Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetuille saarille rantautuminen on kesäaikaan kielletty.

Kaupungin puolustustarkoituksiin saaria on linnoitettu vuosisatojen ajan. Puolustusvoimien saaret ovat suljettua sotilasaluetta. Näitä ovat esimerkiksi Santahamina, Isosaari, Vallisaari, Kuninkaansaari, Katajaluoto, Kuivasaari, Melkki ja Itä-Villinki. Saarilla sijaitsee huomattavia luontoalueita ja kulttuurihistoriallisesti arvokasta vanhaa rakennuskantaa. Saarien sotilaallinen käyttö vaihtelee huomattavasti. Jotkut ovat lähinnä puolustusvoimien henkilökunnan virkistyskäytössä. RE

Kuvat Rauli Charpentier

Uunisaaresta aukeaa näkymä Merisatamanrantaan.

Nyt uimakaudesta nauttimaan

Helsingissä on liki 30 yleistä uimarantaa mantereella ja saarissa. Aivan keskustan kupeessa uimahaluisia palvelee nuorison suosiman Hietarannan lisäksi Uunisaaren rauhallinen saariuimaranta.

Uunisaareen Kaivopuiston edustalla pääsee muutamassa minuutissa yhteysveneellä Merisatamatorilta. Hienolta hiekkarannalta aukeaa veden yli näkymä etelä-Helsingin vanhoihin kivitokalokortteleihin. Kuuma ja pölyinen kaupunki ruuhkaisine katuineen on aivan vieressä, mutta saaren muhkeiden vanhojen pihlajien katveessa käy leppeä merituuli ja aika tuntuu pysähtyneen lapsuuden ikuisen aurinkoiseen kesään.

Kapean salmen yli kulkeva silta yhdistää Eteläisen ja Pohjoisen Uunisaaren. Avomerен puolella vettä ja taivasta jatkuu loputtomiin ja horisonttia täplittävät valkeat purjeet. Patikointia voi jatkaa aallonmurtajalle, joka vie viereiseen Liuskasaareen venesatamaineen ja pурсiseuroineen.

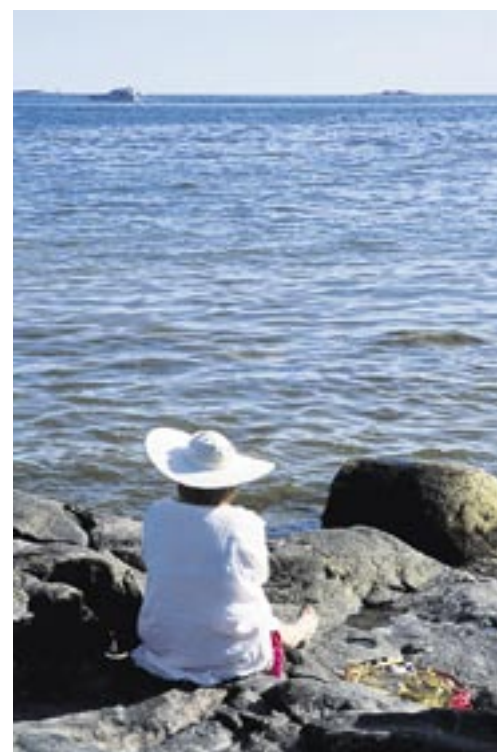
Uunisaaren palveluihin kuuluvat valvotun uimarannan lisäksi leikkipaikka sekä pukusuoja ja suihku- ja wc-tilat. Merisataman kylpylä Oy

pitää ravintolaa ja kahvilaa ja tuottaa tilauspohjaisia ravitsemus- ja saunapalveluja. Aukioloajat kannattaa tarkistaa käyntikohtaisesti.

Uunisaarella on toiminut maalitehdas ja siellä on valmistettu ruumisarkkujakin. Väri- ja vernisatehtaan noin 1900 valmistuneet rakennukset on säilytetty. 1800-luvun loppupuolella saarella toimi kuuluisa merikylpylä. Helsingfors Simsällskap avasi 1934 suosituksen uimalaitoksen, joka ei enää ole toiminnassa, mutta seura vastaa yhä uinninvalvonnasta.

Uiminen tuli muotiin 1800-luvun lopulla. Ennen uimarantojen rakentamista pulikointia harrastettiin puurakenteissa uimalaitoksissa. Helsingin ensimmäinen uimalaitos rakennettiin 1830-luvulla, ja se sijaitsi Ullanlinnan rannassa kävelymatkan päässä kylpylävieraiden Kaivuhuoneelta, kerrotaan ympäristöneuvoja **Monica Gorbatowin** kokoamassa Helsingin uimarantojen historiikissa.

Viimeisenä suljettiin 1930-luvulla Ursinin kalliolla ollut uimalaitos. Tällä hetkellä 27 yleistä uimarantaa kattaa Helsingin rannikkoalueen län-

Kuvat: Raoul Charpentier

nen Lehtisaaresta idän Aurinkolahteen. Jotkut rannat ovat syntyneet sattumalta, kuten Hietaranta 1920-luvulla rakennuskonttorin hiekkavuoren sorruttua yli äyräidensä. Toiset puolestaan on tarkoituksella rakennettu, kuten Helsingin Rivieraksikin mainittu Aurinkolahti Vuosaarella.

Kaupungin ympäristökeskus seuraa uimavesien laatua ja sinilevätilannetta kesäkuun alusta elokuun puoliväliin.

Rita Ekelund

- Tietoa uimarannoista www.hel.fi/liv ja vesien laadusta www.hel.fi/ymk
- Uimarantojen historiaa: www.hel2.fi/ymk/uimarantahistoria/
- Merisataman Liikenne Oy, puh 040 414 8730
- Ravintola Uunisaari, puh. 636 870

➔ **Vastapäätä Uunisaarta sijaitsee Liuskasaari pурсiseuroineen ja ravintoloineen.**

HELSINKI päivä 12.6.

Ensi kertaa vietettävä **Helsinki-viikko** tarjoaa ohjelmaa 6.–15.6. Tapahtuman huippuja ovat purjelaiva Götheborgin vierailu, satamafestivaali, Suomenlinnan viikonloppu, Helsinki-päivä sekä maakuntajuhlat.

Syntymäpäiväänsä Helsinki juhlii tuttuun tapaan 12.6. Päivää on vietetty Hel-

sinki-seuran aloitteesta vuodesta 1959 lähtien. 12.6. kaupunki tarjoaa ohjelmaa ympäri Helsinkiä aamusta iltaan. Kaisaniemessä esiintyvät muun muassa lastenorkesteri Moottorin Jyrinä sekä Riku Niemen

orkesteri, jonka solisteina ovat Anna Abreu ja Jorma Kääriäinen. Töölössä tunnelmoidaan Töölön torin ympärillä, keskustassa koetaan draamallisia patsaskierroksia, Lyypekin laiturilla soi koko päivän ja Espalla valitaan perinteiksi muodostuneet Stadin friidu ja kundi. Lisäksi tarjolla on paljon muuta mukavaa.

Purjelaiva Götheborg vierailee Helsingissä 8.–15.6.

Helsingin Eteläsatamaan saapuu illalla 8. kesäkuuta suuri purjelaiva Ostindiefararen Götheborg, Itä-Intian kauppa-laiva kuin suoraan 1700-luvulta. Musta ruuti paukkuu, kun saapumista juhlistavat alukselta ja rannasta vanhoilla tykeillä ammuttavat kunnialaukaukset. Tilaisuutta juhlistaa yhteensä noin parinkymmenen aluksen paraati.

Lähes 60-metrinen puisen purjelaiva Götheborgin mukana saapuvat vierailulle Ruotsin prinssi **Carl Philip**, ministereitä sekä muun muassa Tukholman läänin maaherra. Vieraiden vastaanottojuhla Eteläsatamassa käynnistää ainutlaatuisia histo-

riallisia ja taide-elämyksiä tarjoavan tapahtumaviikon. Osa tapahtumista liittyy Suomen ja Ruotsin merkivuosiin 1808–1809 sekä yhteiseen historiaan ja kulttuuriperintöön, osa Helsinki-viikon tapahtumiin.

Vieraiden juhlaan vastaanottoon Pakkahuoneen laiturilla osallistuu muun muassa Helsingin kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen**.

Yleisöllä on mahdollisuus vierailla laivalla 9.–13.6. Eteläsatamassa ja viikonloppuna Suomenlinnassa. Laivan viereen pystytetään näyttelyteltat, joissa on esillä laivan historiaa ja varustamoyhtiö Svenska Ostindiska Companietin toimintaa sekä

historiallinen näyttely Suomen tapahtumista ennen vuosia 1808–1809. Myyntipisteestä saa ostaa kiertokäyntien pääsylippuja (5 e aikuiset, lapset maksutta) ja matkamustoja.

Kulttuurinautintoja kaikille aisteille

Satamafestivaali tarjoaa Lyypekinlaiturilla joka ilta klo 17–22 Ruotsin ja Suomen huippuartistien konsertteja. Esiintyjinä ovat muun muassa Lauluhytäte AIA ja DDT Jazzband, **Robert Wells**, **Jari Sillanpää**, ja **Charlotta Perrelli**, Antti Sarpila Swing Band, **Anna Järvinen**, Sahara Hotnights ja **Håkan Hellström**.

Suomenlinnassa on viikonloppuna myös historiallinen sotilasleiri. Sen pystyttävät useat sotilashistorialliset yhdistykset, jotka huolehtivat myös tykkiryhmien kunnialaukauksista Götheborgin tulo-päivänä.

● Laivan vierailuun liittyvä ohjelma on www.kaksimaata.fi -nettisivuilla.

● **Helsinki-päivänä klo 14–17** Götheborgille järjestetään noin tunnin kestäviä tutustumiskäyntejä. Ilmaisia Helsinki-päivän lippuja jaetaan Jugendsalista (Pohjoisesplanadi 19), ma–pe klo 9–17 ja su 11–17. Lippuja on jaossa 11.6. asti 2 lippua/hlö, niin kauan kuin niitä riittää. Ei varauksia. Kierrokset alkavat klo 14, 15 ja 16 ja kuhunkin kierrokseen on varattu 400 lippua.

☞ *Miehistö reivaamassa Götheborgin purjeita. Laiva saapuu Helsinkiin 8.6. klo 19.*

Lyypekinlaiturin festivaalialue 12.6.

● **Klo 9** kaupunginjohtaja Jussi Pajunen avaa Helsinki-päivän Lyypekinlaiturin festivaalialueella ja Kaartin soittokunta esittää juhlamusiikkia.

● **Klo 9** alkaen tarjotaan 6 000 ensimmäiselle aamukahvit Pauligin Paula-tytön seurassa ja Palmian tarjoaman mantelipiirakan kera.

Lyypekinlaiturin lavalla esiintyy lounasaikaan kokoonpanoltaan entistä muhkeampi Stadin Juhlaorkesteri solistinaan Cinta Hermo. Alkuiltapäivästä Helsingin Poliisisoittokunta saa solistikseen Erja Lyytisen. Illan viimeisenä kokoonpanona esiintyy Kaartin soittokunta. Solistina kuullaan tenori Pentti Hietasta.

Kuva: Peder Jacobsson, Svenska Ostindiska Companiet

Kustavilainen kahvila on avoinna Sederholmin talossa 9.–14.6.

Musaa ja fudista Kaisaniemessä

Apulanta ja Olavi Uusivirta tähdittävät Kaisaniemen puiston Helsinki-päivän Stadi On -ilmaiskonserttia. Sen juontavat Smakin laulaja Kalle ja Mirelle. Yleisökin pääsee ääneen, sillä nuorisosi-ankeskus tuo puistoon karaokelaitteet.

Puistojalkapalloa on tarjolla 15–20-vuotiaille kello 14–18. Pelipaikan tuntumaan parkkeeraa nuorisosi-ankeskuksen Kesäkärri, asuntoauto, jossa on nettiko-nea, karaokelaitteet ja pelivälineitä frisbeistä mölkykeiloihin. Kärrystä voi kysellä tietoa kesätapahtumista ja nuorisosi-ankeskuksen toiminnasta. Auto nähdään kesän mittaan muissakin tapahtumissa. Konsertin ajan Kaisaniemessä on parkissa myös kirjastoauto. Puistosta voi ostaa tapahtuman ajan pientä purtavaa.

Kuva Kari Ylitalo, kuvassa Apulanta

Kuvassa Moottörin Jyrinä

Päälavan ohjelma:

- 14.45–15.15 Moottörin Jyrinä
- 15.30–15.45 Home Junior
- 16.15–16.45 Giant Råbåt
- 17.15–17.45 Olavi Uusivirta
- 18.15–18.45 ISO-H
- 19.15–20.15 Apulanta
- 20.45–22.00 RNO, Anna Abreu ja Jorma Kääriäinen

Sivulavan ohjelma:

- 15.45–16.10 Torpedo
- 16.45–17.10 Downstairs
- 17.45–18.10 Matti P
- 18.45–19.10 Eleanora Rosenholm
- 20.15–20.45 Abduktio

Kuvassa Riku Niemi ja Jorma Kääriäinen

Rikhardinkadun kirjasto Itämeren tyttären monet kasvat

● Itämeren tyttären syntymäpäivän kunniaksi järjestetyn akvarellinäyttelyn avajaisia vietetään Rikhardinkadun kirjastossa klo 15–17.

Aurinkoinen, merellinen Helsinki on saanut ylleen varjon, sillä kuvankauniin tyttäreemme helm-mat ovat tahriintuneet sinilevään. Näyttelyn maalauksilla kerrotaan kauniista kaupungistamme, joka hengittää raikasta meri-ilmaa ja esittelee puhtaat rannat uimareille ja auringossa lekotelijoille. Kaupunki tarjoaa monipuolisia aiheita maalareille, mutta satama laivoineen, meri, luodot, kauppatori sorsineen ja lokkeineen lienevät suosituimmat. Viehättäviä yksityiskohtia löytyy vanhoista kansallisromanttisista rakennuksista, mutta myös koko Katajanokan jugend-miljöön houkuttelee muotojen viidakkoon.

Näyttelyyn on valittu neljän akvarellistin Helsingistä kertovia töitä. Keiju ja Ulf Nymanin, Matti Vuorisin ja Maikki Haapalan näyttely on samalla katselmus akvarellimaalauksesta varteenotettava taiteellisen ilmaisuuden välineenä.

● Näyttely on avoinna 31.7. asti Rikhardinkadun kirjastossa, Rikhardinkatu 3.

Jugendsali

Havis Amanda – Mon Amour

Jugendsalin Havis Amanda -näyttelyyn liittyen järjestetään Helsinki-päivänä ohjelmaa seuraavasti:

- Näyttelyn opastukset suomeksi klo 12 ja 14, klo 13 ruotsiksi.
- Asiantuntijaluennossa klo 15 historian dosentti Marja Jalava kertoo millainen Helsinki oli Havis Amandan paljastuksen aikaan.
- Singerit trion konserteissa klo 17 ja 18 kuullaan ikivihreitä säveliä Harmony Sisters -hengessä.
- Minun Mantani -työpaja klo 15–17. Kun Helsingin kaupunki vuonna 1906 tilasi Ville Vallgrenilta julkisen teoksen, tuli sen sopimustekstin mukaan symboloida ”merestä nousevaa Helsinkiä”. Entä, jos Havis Amandaa ei olisi ja sinä saisit tehtäväksi suunnitella Helsinkiä kuvaavan veistoksen Kaup-patorille? Tervetuloa mukaan, kun pöydässä on tilaa!
- Havis Amanda 100 vuotta -näyttely on esillä Jugendsalissa, Pohjoisesplanadi 19, 31.8. asti, avoinna ma–pe klo 9–17 ja su 11–17 ja heinä-kuussa ma–pe 9–16.

Teatteri

Tervasaaren röyhelöteatterin ensi-ilta

● Klo 19 Tervasaaren piazzalla pyörähtää käyntiin Teatteri Helsingin esittämä Carlo Godonin Juorupiiri. Salamannopean tiedonvälityksen, internetin, tekstiviestien, vertaisverkkojen ja facebookin maailma ei loppujenlopuksi ole ihmisiltään niinkään erilainen kuin 1700-luvun uteliaiden Venetsia. Mitä arkaluontoisempi ja kiusallisempi oli asia, sitä varmemmin tuli siitä juoru, joka levisi nopeudella, joka vetää vertoja tämän päivän laajakaistoille. Röyhelöt ovat jo aikaa vaihtuneet liituruutun ja lappio kännykkään, mutta ihminen on sama.

Teatteri Helsinki on helsinkiläisistä ammattinäyttelijöistä koostuva ryhmä, joka toimii keskellä Helsinkiä. Varmista mukaanpääsysi juorupiiriin noutamalla maksuton lippu ennakoon Jugendsalista (Pohjoisesplanadi 19), ma–pe 9–17 ja su 11–17. Lippuja on jaossa 11.6. asti 2 lippua/hlö, niin kauan kuin niitä riittää. Ei varauksia.

Kuvassa Kurjajoukko

Kurja joukko Korjaamolla

● Kurja joukko on pieni mielenosoitus virheelisyyden puolesta. Viisi henkilöä suljetaan sairaalaan hiomaan yhteiskuntakelpoisuuttaan. Maailmaamme ei kelpaa jos hidastelee, änkyttää, mölättelee, hipsii, kompastelee, rallattaa, välttelee tai epäonnistuu. Sairaalan johtaja yrittää korjata henkilöiden käyttäytymishäiriöt omin-takeisilla metodeillaan. Onnistuuko yhteiskuntamme massamuuttamaan lopulta meidät kaikki? Onnistummeko siinä ihan itse?

Kurja joukko käsittelee nykykirjallisuuden, teatterin ja tanssin keinoin sellaista hassua olemista, jota ei suvaita. Lavalla ei nähdä erillisiä sirkusnumeroita, vaan kunkin esiintyjän häkellyttävät taidot nivoutuvat osaksi tarinallista kokonaisuutta. Esitys ei sovellu lapsille, K-15. Korjaamon Teatteri ja MedAndraOrd. Esitykset: klo 15 ja 19, kesto n. 1 h 30 min. Kulttuuritehdas Korjaamon Kulmasalissa (Töölönkatu 51 B).

● Ilmaiset liput Helsinki-päivän esityksiin Korjaamolta p. 020 741 7000, teatteri@korjaamo.fi tai tuntia ennen ovelta.

Helsinki-päivä pelastuslaitoksissa

● Klo 10–18 juhlapäivän kunniaksi kaikissa laitojen toimipisteissä liputetaan. Pelastusasiemien ja kaluston esittelyä oppaiden johdolla sekä neuvontaa ja opastusta turvallisuusasioissa antavat seuraavat pelastusasemat: Keskuspelastusasema (Agricolankatu 15), Erottaja (Korkeavuorenkatu 26), Haaga (Vanha Turun maantie 2), Käpylä (Kullervonkatu 7), Malmi (Malmin lentoasema), Mellunkylä (Linnanpajantie 6) ja Herttoniemi (Sorvaajankatu 16). Erottajan pelastusaseman torniin ja palomuseoon on vapaa pääsy.

● Klo 18 Hakaniementorilla järjestetään Helsingin sopimuspalokuntien (VPK) Helsinki-maljan kalustokilpailu.

Kuva Pekka Ihalainen, kuvassa Teatteri Helsingin hehmut

Seurasaaressa tantsutaan

• **Klo 17.30–20** Seurasaaressa voi jälleen viettää Helsinki-päivää suomalaisesta kansantanssista ja -musiikista nauttien. Kansantanssi-, laulu- ja leikki-iltoja, niin sanottuja Seurasaaressa tanssujia, järjestettiin jo 50 vuotta sitten yhteistyössä Seurasaaressa tanssijien, kansantanssijien ja Helsingin kaupungin urheilu- ja retkeilytoimiston kanssa. Tuolloin ensimmäiset tansut järjestettiin juhannusaattojuhlan yhteydessä. Vuonna 1961 tansut pidettiin myös Helsinki-päivänä. Ohjelmaa esittävät pääkaupunkiseudun kansantanssiryhmät ja pelimannit sillan kupeessa ja Antin aukiolla. Yleisöä tanssitetään, laulutetaan ja leikitetään. Tervetuloa piknikille! Perille bussilla 24 Erottajalta.

Helsingin kaupungin kirkonkirkko, kuva Niko Saveri

Pitskun kulttuurikirkossa tanssitaan

• **Klo 19–21** Pitäjänmäen kulttuurikirkossa (Henrikintie 25) on kirkon historian toiset tanssit. Talkoovoimilla 77 vuotta sitten rakennettu kirkko tarjoaa oivallisen kohtaamispaikan edelleen, tällä kertaa tanssin merkeissä. Kulttuurikirkon nykyiset asukkaat, Päivi Järvinen ja Ilari Nummi, haluavat koota ihmiset yhteen tinkimättä elämysten laadusta. Mukana tansseissa ovat omakotiyhdistys ja korttelikerho.

• Lisätietoja www.pitskunkulttuurikirkko.net

Kuva Pitskun kulttuurikirkko

Karjalaisten kesäkot Villa Bergsund

• **Klo 15–19** kauniiseen merimaiseen vuonna 1886 rakennettu huvila on auki yleisölle. Pääkaupunkiseudun Karjalaisyhteisöt Pääsky esittelee idyllistä huvilaa sekä omaa toimintaansa. Luvasa yhteislaulua, tanssit kalliolla, kahvipuhvetti ja souturetkiä. Yhteydet kesäkotiin: Herttoniemen metroasemalta bussilla 85, pois jäädään Villingin tienhaarassa Hämeenapajantien pysäkillä ja loppu noin 1 kilometri matkataan jalkaisin.

• Osoite on Meri Perttilän polku 8.

Kontulan OstariFestari

• **Klo 14–19** Kontulan ostarilla järjestetään Helsinki-päivän yhteydessä kolmannen kerran maksuton OstariFestari-tapahtuma. Tämän itäisten kaupunginosien Helsinki-päivän päätapauksen keskeinen paikka on ostarin Metrokäytävä. Yleisöä viihdyttävät Circus Helsinki, Pelle Miljoona, Jakes Blues Band, Erja Lytinen bändeineen ja Stadin Juhloraikieri.

• **Klo 14** Nuorten toimintakeskus Kontulassa järjestetään yleisötilaisuus, jossa kaupunkisuunnitteluviraston edustajat esittelevät Mellunkylään liittyviä suunnitelmia. Ohjelmaa on tiedossa myös Kontupisteessä ja myöhemmin illalla ravintola Wenlasa. *OstariFestarin järjestävät Kontulan ostoskeskuksen yrittäjäyhdistys ja Helsingin kaupunki.*

Muuta mukavaa

• **Klo 6.30–20** Uimastadionin ja Kumpulan maauimaloihin on ilmainen sisäänpääsy koko päivän.

• **Klo 10–14** Liikenteenohjauskeskuksessa (Hietaniemenkatu 4) tutustutaan liikennevalojen ohjaukseen ja katsellaan kaupunkia liikennekameroiden läpi.

Pihlajäessä tapahtuu

• **Klo 16–18** Maasälven leikkipuistossa järjestetään koko perheen kyläjuhla. Hovinarrit rokkavat ja kyläkirpputorille voi tulla myymään omia kirpputoritavaroita, ei paikkavuokraa.

• **Kasviretki klo 18–19.30.** Tämän kesän luontoretkeillä tutustutaan kallioiden kasvilajistoon. Matkaan lähdetään Maasälven leikkipuistosta. Retki huipentuu hiidenkirmujen nimiäisiin.

• **Klo 19.30** Pihlajämien Hiidenkirmujen nimiäiset. Pihlajämien hiidenkirmujen nimikilpailun sateli yli tuhat nimiehdotusta. Nimiäisissä selviää, millaiset nimet Suomen vanhimmat kirmut saivat.

Tilaisuuden järjestävät Pihlajämäki-Seura, Leikkipuisto Maasälkä ja rakennusvirasto.

• Kaikkiin tapahtumiin on vapaa pääsy.

Avoimet ovet Espalla

• Euroopan parlamentin tiedotustoimiston ja Euroopan komission edustustalon ovet ovat avoinna **klo 10–18**. Tietopalvelun ihmiset esittelevät toimintaansa, tarjolla on juotavaa ja ilmapalloja. Europarlamentin jäsen Anneli Jäätteenmäki on paikalla **klo 12–14**. Lisäksi Eurooppa-päivänä julkaistun, peruskoululaisille järjestetyn, kuvataidekilpailun voittajatytöt nähtävillä.

• Osoite on Pohjoisesplanadi 31.

Yhteislaulua Kanneltalossa

• Matti Pasanen laulattaa yleisöä säestäjänään Jukka Okkonen (piano) **klo 18** Kanneltalossa teemalla "Stadin kundi lähtee reissuun". Helsinki-päivän kunniaksi lauletaan yhdessä muistakin merkittävistä maailman kaupungeista kertovia lauluja.

• **Kanneltalo**, Klaneettitie 5.

Kuva Hans Lehtinen, kuvassa Erja Lytinen

Kuva Stadin Ratikat

Elävä Töölö – sydämenä tori

Töölö on tuttu monista nähtävyyksikohteista ja taiteilijoistaan. Helsinki-päivänä kaupunginosaa tehdään entistäkin tunnetummaksi uuden lautapelin avulla. Peli on kuin Afrikan tähti, mutta Töölö-pelissä etsitään 24 tähteä. Pelaamaan pääsee niin Taivallahden puistossa kuin Töölön torillakin.

Tapahtumien keskipisteenä on Töölön tori. Torikauppioiden lomassa tunnelmaa luovat töölöläistäiteilijät ja yrittäjät. Torilla tapaa myös kierteleviä muskantteja, ja siellä on tarjolla Arabian astioiden parinvaihtoa, Secondhand-vaatteita Penny Lanelta, kirjoja sekä antikvariaattipiste, jonne voi tuoda oman vintin ja kellarin aarteitakin. Torikahviloissa on luvassa sesongin herkkuja.

Piirros Tea Itkonen

Tori sykkii aamusta iltaan

Torin lavalla ohjelma käynnistyy klo 9, kun **Aarre Elo** avaa tapahtuman. Aamupäivällä kuullaan muun muassa **Lilli Paasikiveä**, Töölön konkari **Klaude Bremeriä** bamlaamassa ja Lallukan taiteilijakodin väkeä.

Lounasaikaa vietetään jazzin tahtiin. Töölön House Bandissä soittavat **Matti Kontinen & Tuomas Kalliala & Co.** Ilta-päivällä esiintyvät Sibelius-Akatemian nuoret kyyt, **Lasse Norres** vetää Töölö-peliä ja Oopperan Pojat ovat karkuteilla. Mukaan mahtuu lisäksi Töölön putiikkien muotinäytös ja töölöläismuusikoiden ja taiteilijoiden kavalkadissa kuullaan nostalgisia tarinoita. **Maarit Niinluodon** juontamana lavalla piipahtavat muun muassa **Malmstenin** musiikkia esittävä **Jukka Romu** ja **Mika Waltarista** kertova **Panu Rajala**. Myös **Kojo**, **Päivi Paunu**, **Marjatta Lepänen** ja **Teija Mäkelä** esiintyvät.

Illan suussa lavalle nousee lisää taiteilijoita ja päivä huipentuu Toritansseihin, joita vetävät **Pia** ja **Heikki Kahila**. Tapahtuman juontavat **Aarre Elo** ja **Lasse Norres**.

Taivallahden puistossa pelataan

Töölön lasten ja nuorten ohjelmaan kuuluvat pelit. Taivallahden puiston Lautapeliteltassa järjestetään kilpailuja, joita isännöivät **Kristian** ja **Thomas Ahjopalo**. Töölön vanhat konkarit kilpailuttavat kävijöitä vanhoissa kolikonheittopeleissä, kuten skrubussa. Töölöläisyrittäjät lahjoittavat ilmapalloja ja ilta-päivän huipennukseksi pikkuyleisöä viihdyttää Sub-JuniorOnnenpäivät -tv-ohjelmasta tuttu **Pekka**.

Kulttuuritehdas Korjaamo juhlii

Korjaamolla vietetään avoimien ovien päivää. Helsinki-päivänä voi tutustua Galleriaoihin klo 11–17, Baariin klo 13 alkaen, kahvilaan terasseineen klo 10 lähtien, Shoppiin klo 11–17 sekä Ratikkamuseoon. Puutarha on avoinna koko päivän. Ulkotilat suljetaan klo 22, jonka jälkeen juhlinta siirtyy sisälle. Esillä ovat myös **Sanna Kanniston** ja **Jonas Brandtin** valokuvanäyttelyt.

Entisöity ratikka kiertää Töölössä

Uudistettua ratikkamuseota juhlistetaan Helsinki-päivänä ajelemalla vanhalla ratikalla, joka kiertää lenkkiä Töölössä. Noin tunnin väliajoin liikennöivän vaunu 399:n lähtö- ja paluupaikkana on museon kupeessa sijaitseva ratikkahalli.

Vaunu alkoi liikennöidä Helsingissä vuonna 1955. Se ajoi vaihtelevilla reiteillä reilut 30 vuotta, viimeisinä vuosinaan lähinnä linjoilla 1, 2 ja 6. Sen jälkeen sitä käytettiin vielä kouluvaununa ja tilausajoissa.

Oy Stadin ratikat Ab ehdotti vaunun entisöintiä vajaan 10 vuotta sitten. Mittavat kunnostustyöt tehtiin Tallinna Prammiparkissa ja HKL:n Vallilan varikolla.

Entisöity raitiovaunu kuljettaa nykyisin helsinkiläisiä lähinnä tilausajoissa. Vanha vaunu on nyt sellaisessa kunnossa, että se kestäisi tavallistakin linja-ajoa seuraavat 25 vuotta.

Ratikkaisäntänä toimii Klaus Bremer ja Töölö-lenkin aikana saattaa selvitä sekin tehdäänkö matkaa skurulla vai sporalla.

• Ohjelmamuutokset mahdollisia.
• Tilaisuuksiin vapaa pääsy, ellei toisin mainita.
• Tarkat ohjelmamiedot ovat www.helsinkiviikko.fi -nettiosoitteessa.

Rokkia ja rainaa Pohjois-Karjalasta

Pohjois-Karjala tuo maistiaisaa maakuntansa musiikista ja elokuvista Kaivarin ilmaiskonserttiin 15. kesäkuuta. Lavalle nousevat esimerkiksi **Ismo Alanko**, Värttinä ja Eläkeläiset. Juonnot ovat **Markku Pölösen** käsialaa, samoin kuin taustalle heijastettavat elokuvakatkelmat. Hänellä on sormensa sopassa Bio Rexissäkin, jonka valkokankaalla nähdään kolmen päivän ajan maakunnan elokuvia.

Rock, raina ja rakkaus -konsertin kokkeina häääävät Ilosaarirockiakin järjestävät Joensuun Popmuusikot. Heidän reseptinsä on toiminut Joensuussa niin hyvin, että vuosikymmenen ajan 21 000 lippua on myyty hetkessä. Tämän vuoden keitoksen sattumia ovat muiden muassa Nightwish ja **Lauri Tähkä**.

"Pohjois-Karjalassa kunnioitetaan sanan ja ilmaisun voimaa, ja täällä on rajaseuduille ominaista heittäytymistä ja vimmaa, jopa shamanistisia piirtei-

tä. Haluamme päästää nouseviakin tähtiä ja alakulttuureja ääneen. Emme hamua isoja rahojia, ja jos kassaan jotain jää, tuemme nuoria bändejä, niin kuin Kaivarissa esiintyviä Stellaa ja 51 koodia aikoinaan. Tulevaisuuden haaveenamme on saada rakennettua Joensuun keskustaan populaarikulttuurille omistettu talo, jossa voisi olla musiikin lisäksi opetusta ja tapahtumatuotantoa", kertoo Ilosaarirockin tiedottaja **Janne Riiheläinen**.

43 hehtaarin leikkikenttä

Bio Rexissä nähdään perjantaista sunnuntaihin pohjoiskarjalaisia elokuvia. Markku Pölöselä ovat mukana Onnen maa, Lieksa! ja Koirankynnen leikkaaja. **Perttu Lepältä**

Kuva Pasi Räsämäki

Ohjaaja **Markku Pölönen** tuo kesällä Helsingin elokuviaan ja kirjoittaa Kaivarin konsertin juonnot.

nähdään Pitkä kuuma kesä sekä Helmiä ja sikoja. Nuorimpien mieleen lienee **Saara Cantellin** satuelokuva Unna ja Nuuk.

"Pohjois-Karjala on profiloitunut elokuvamaakunnaksi aiheellisesti. Esimerkiksi elokuvakylässämme Kontiolahdel-

la voidaan tehdä elokuvat alusta loppuun. Saamme maakunnasta tarvittaessa musiikkiosaamistakin, sillä esimerkiksi Joensuun kaupunginorkesteri suhtautuu myönteisesti yhteistyöhön. Meillä on nyt 43 hehtaaria leikkikenttää ja 63 rakennusta. Näyttelijät tykkäävät, kun voivat asua kylässä koko tuotannon ajan, ja pyytää perheensäkin sinne kesäleiritunnelmaan. Tulevina vuosina koetamme saada turisteille omat tilat ja enemmän opastettuja kierroksia, jottei heidän tarvitse kurkkia salaa puiden takaa", toteaa Markku Pölönen.

Vanhalle varuskunta-alueelle rakennetussa elokuvakylässä kuvataan ensi kesänä 12 uutta jaksoa Pölösen Karjalan kunnaila-sarjasta. Ohjaaja kuvaa Pohjois-Karjalassa myös ralli aiheista elokuvaansa ja lupaa tuoda siitä otteita Kaivarin screenille. Sillä nähdään myös video Kotiteollisuuden elokuvaa varten tekemästä Hanaa-biisistä.

Tiina Kotka

Pohjois-Karjalan maakuntajuhlat 13.–15.6.

Senaatintorin lava

Ohjelmalavan juontajina toimivat taiteilija **Sari Kaasinen** ja keihäänheiton maailmanmestari **Aki Parviainen**.

Perjantai 13.6.

- klo 12 avajaiset, avajaisfanfaarit soittaa Karjalan sotilassoittokunta, puheenvuorot Helsingin kaupunginjohtaja Jussi Pajusella ja maakuntajohtaja Pentti Hyttisellä. Joensuun Ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra Kalevi Kokkonen siunaa tapahtuman.
- klo 13 Sanna Silvennoisen & Circo Aereon sirkusesitys
- klo 13.30 Miika Nuutisen & Samuli Männistön sirkusesitys
- klo 14 Hanna Pihkon nykytänsiteos Terveisiä maalta
- klo 15 Volkswagen-yhtye soittaa folkrockia
- klo 17 Päästä irti -improvisaatioryhmä esittää yleisön antamista aiheista tarinoita, lauluja ja tansseja
- klo 18 Sanna Kurki-Suonio trio
- klo 19 Jazz-trio J.E.P, solistina Teija Kontio
- klo 20 Klaus Thunder & Ukkosmaine esittävät poppia

Lisäksi kirkoissa:

- klo 20 Joensuun Ortodoksinen mieskuoro konsertoi Uspenskin katedraalissa solisteinaan Sanna Kurki-Suonio (kuvasa) ja Matti Turunen.

• klo 21 Jouko Harjanne & Kaartin seitsikko konsertoivat Tuomionkirkossa.

Lauantai 14.6.

- klo 10 Hullut Hattuset soittavat lastenmusiikkia.

- klo 11 Mira & Lade Laakkosen Titulein kuorsaava ullakko -tanssiteatteriesitys kaikenikäisille
- klo 12 Karjalan sotilassoittokunta, solisteina Heikki Hela & Anttu Koistinen
- klo 13 Joensuun naiskuoro esittää uudenaikaista kuoromusiikkia sävellettynä mm. Kantelettaren ja Eino Leinon runoihin.
- klo 14 Motoran säestysryhmä Rälläkkä vauhdittaa kansantanssiryhmiä Kapsakat, Sähkökät ja Livakat.
- klo 15 Markku Könttä & Blue Notes -orkesteri, solisteina mm. tangokuninkaalliset Saija Tuupainen ja Erkki Räsänen sekä Kultaisen harmonikan 2007 voittanut Sami Hopponen.
- klo 17 Nurmeksen Sepot esittävät kohtauksia tanssisatu Ronjasta
- klo 17.30 Davai-ryhmän leikkisässä runoesityksessä on tekstejä mm. Juice Leskiselä.
- klo 18 Katkelmia Jyrki Haapalan & co:n VA PORUSTEDES! -tanssiteoksesta
- klo 18.30 M.ITÄ?. Joensuun seudun kansalaisopiston teatterit Fiasco, kansalaisopiston nuorten teatterit Floppi, Kyllä Kyllä ja Rusinantte sekä sanataiteen ryhmä esittävät tanssi-, sanataide- ja taistelulukoreografisia numeroita.
- klo 19 Hanna Pihkon & Riikka Siiralan Kotirouvat vapaalla -tanssiteos
- klo 19.30 Henry Räsänen humoristinen Waikko Joe -monologiesitys
- klo 20 Sari Kaasinen & Otawa

Sunnuntai 15.6.

- klo 10–11.30 Ilo elää Karjalassa -messu Senaatintorilla
- klo 12 monikulttuurinen Rankids-teatteriryhmä esittää kohtauksia Kujaelämää-musikaalista ja The Bony Coyotes -bändi soittaa Matroskin muuttua Suomeen -elokuvan musiikkia.

Kuvassa Pauliina Lerche

- klo 13 Pauliina Lerche (kuvasa) & co soittaa folkia
- klo 13.50 Henri Huovisen breakdanceryhmä
- klo 14 Henry & Erkki Räsänen esittävät Eino Leinon runoja laulaen ja lausuen
- klo 15 Teatteri Väkipahvan esityksessä tanssit, stomp-rytmit ja laulut rytmittävät Koskelan perheen traagista tarinaa.
- klo 15.45 Maakuntajuhlien päätöksessä

Pohjois-Karjala vaihtaa kapulan Satakunnan kanssa. Puheenvuorot Helsingin kaupunginjohtaja Jussi Pajusella, Pohjois-Karjalan maakuntajohtaja Pentti Hyttisellä ja Satakunnan maakuntajohtaja Pertti Rajalalla. Kello 16.20 Porin Jazzin Vuoden Muusikko 2008 esiintyy ja tuo terveiset Satakunnasta.

Esplanadin lava

Perjantai 13.6.

- klo 14 Karjalan sotilassoittokunta ja Rakuunasoittokunta
- klo 15 Kalle Kaasinen – mies, kitara ja laulu.
- klo 16 Kaisa Vala – rajua tulkintaa.
- klo 17 Marko Sillanpää – kantrita
- klo 18 Aleks Ojala – poppia
- klo 19 Kemmuru – räppiä

Lauantai 14.6.

- klo 11 Tomi's Acid Jazz Lovers feat. Seppo Kontonen (Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu PKAMK)
- klo 12 Jori's Jazz Gansters feat. Manuel Dunkel (PKAMK)
- klo 13 Timi's R&B Bookie paggage (PKAMK)
- klo 14 Emilia Kaasinen – pysäyttävää laulua
- klo 15 Dusha Pitera – rokkia Joensuusta venäjäksi
- klo 16 Maanakka – kansanmusiikkia
- klo 17 Vihreä Maa – poppia
- klo 18 Robin Cosmos – rokkia
- klo 19–20 Rat Cats – rockabillyä

Kuva Nauska, kuvassa Värttinä

Kaivarin konsertti 15.6. Rock, raina ja rakkaus

- klo 13.50 ilmaiskonsertin avaus
- klo 14 Stella
- klo 15 Susirajan juhlaorkesteri solisteinaan Jonna Tervomaa, Ilkka Alanko ja Marzi Nyman
- klo 16 51 koodia
- klo 17.10 Värttinä (yläkuvasa)
- klo 18.20 Ismo Alanko Teholla (alakuvasa)
- klo 19.30 Eläkeläiset

Ilmaiselokuvia Bio Rexissä

- Perjantaina 13.6. klo 13–22, esim. klo 13 Markku Pölönen: Onnen maa ja klo 20 Perttu Lep-

pä: Pitkä kuuma kesä.

- Lauantaina 14.6. klo 13–20.30, esim. klo 15 Arto Halonen: Pyhän kirjan varjo, klo 18 Perttu Leppä: Helmiä ja sikoja.

- Sunnuntaina 15.6. klo 13–20, esim. klo 13.45 Saara Cantell: Unna ja Nuuk, klo 17.40 Markku Pölönen: Koirankynnen leikkaaja ja klo 20 Markku Pölönen: Lieksa!

Lasipalatsin aukiolla on 9.–30.6. pohjoiskarjalainen Eessuntaassun-sarjakuvanäyttely.

- Tarkemmat ohjelmätiedot osoitteesta: www.helsinki.fi

Kuva Yehia Ewels, kuvassa Sanna Kurki-Suonio

Kolin kupeesta vatruscoita ja

Pian on aika tähyillä Pohjois-Karjalaan, kun se tuo Senaatintorin maakuntajuhlille Kolin ja muut ihmeensä kesäkuun 13.–15. päivänä.

Jos joku ajattelee, että Pohjois-Karjala on kanteleita ja karjalanpiirakoita, hän on oikeassa. Vielä oikeammassa taitaa kuitenkin olla se, joka kytkee kanteleeseen sähköt ja pyöräyttää piirakat uusin täytein. Maakunnassa nimittäin onnistutaan luomaan uutta polkematta perinteitä.

Kävelevä esimerkki tästä on Onttolassa toimivan Kotileipomo Riikosen toimitusjohtaja **Jorma Riikonen**. Hän testaa tuon tuosta uusia tuoteideoitaan ja teettää tarvittavat laitteet, jos sellaisia ei ole olemassa. Hän myös kunnioittaa perinteitä, ja leipomo valmistaakin niin sultsinoita, vatruscoita kuin karjalanpiirakoita – ja tuo niitä myös Senaatintorille.

”Haluan, että maut ovat aitoja. Siksi emme käytä jauhoneparanteita ja vältämme muitakin lisäaineita. Teemme perunapiirakat ja -rieskat oikeasta perunasta emmekä hiutaleista, mikä on nykyään harvinaista. Ohrapiirakoitakaan eivät muut oikein jaksa tehdä niiden työläyden takia. Piirakat rypytämme käsin, aitoon tapaan”, kehaisee Riikonen.

☛ *Akaatista ja hopeasta tehty kuppi on yksi Fabergé-näyttelyn paristasadasta uniikkityöstä Suomen Kivikeskuksessa Juuassa.*

Fabergén uniikkityöt esillä

Pohjoiskarjalaiset ajattelevat, että yksikin ihminen tai pieni joukko voi saada suuria aikaiseksi. Juuri niin kävi Juuassa Suomen Kivikeskuksessa, joka onnistui saamaan kesänäyttelynsä 80 ainutlaatuista **Carl Fabergén** korukiviyötä ja

”Tehdessämme vatruscoja ja sultsinoita kokeilemme uusiakin makuja”, kertoo karjalaisista perinnettä vaalivan Ravintola Parppeinperintön ravintoloitsija **Hannu Lappalainen**.

lisäksi yli sata muuta venäläistä pienois-kiviveistosta.

Samassa rakennuksessa toimiva Geotietokeskus voi sekin loksauttaa suun auki. Esillä on kiviä aavikkoruususta meteoriittiin ja koristeellisia käyttöesineitä metropoliitan päähineeseen saakka. Tietoa tarjolla on niin kivien synnystä kuin kiviaineksen käytöstä osana talomaaleja ja pesuaineita.

”Meillä on Pudasjärveltä löydetty Euroopan vanhin kivi 3,5 miljardin vuoden takaa. Tämä brasilialainen ikivanha vesiaakaatti puolestaan saa nimensä sen sisälle höyrystyneestä vedestä”, esittelee kiviä Stone Polen toimitusjohtaja **Ilkka Nykänen**, jonka luotsaama kehittämissyhtiö pyörittää Kivikeskusta.

Keskus ylläpitää myös luonnonkiven testaukseen erikoistunutta laboratorioita ja myymälää – jonka kivit tuotteita tuodaan Senaatintorillekin. Kivikeskus on osa kokonaista Kivikylää sen uunimyyntinäyttelyineen ja ravintoloineen, vuolukivimuseoineen ja perinnepolkuineen. Ryh-

mät pääsevät sopimuksesta opastetulle kierroksille tehtaaseen.

Kaivostoiminta on esillä myös vähän etelämpänä Outokummussa, jonka Vanha Kaivos ja Kaivomuseo tunneleineen ja kivinäyttelyineen esittelevät kuparikavoksen historiaa ja laajemminkin kaivostoimintaa.

Suurpiirteisyys on sopivaa

Parhaiten Pohjois-Karjalan tunnistaa sen 170 000 asukkaasta. Matkailija huomaa heidän hyväntuulisuuksensa ja puheliaisuutensa missä vain liikkueensa, ja saapaa pienissä majoituspaikoissakin kuvan isäntäväen luonteesta. Esimerkiksi Heraniemen kestikievarin isäntäparin **Erja** ja **Tapio Nevalaisen** luo Vuonislahteen palataan kesä kesän jälkeen Keski-Euroopasta saakka.

Kulttuuria tutkinut amanuenssi **Laura Jetsu** Joensuun yliopistosta luonnehtii maakunnan asukkaita iloisiksi, vilkkaiksi sekä hieman lyhytjännitteisiksi ja suurpiirteisiksi.

”Se näkyy piholla asti, sillä Länsi-Suomelle tyypillisiä säntillisiä istutuksia näkee Pohjois-Karjalassa harvoin. Täällä sana ja laulu ovat arvossaan. Erityisesti Ilomantsin seudulla on kukoistanut kale-

valamittaisen laulun kulttuuri, josta Lönnrot tallensi Kalevalaan vain pienen siivun. Onneksi koulutetut kansanmusiikit ovat innostuneet elvyttämään traditiota Värttinän ja Suden ajan tavoin. Myös arjen käyttörunoudessa kehto- ja lastenlauluneen sekä loruineen se vielä elää. Täällä on ollut myös voimakas loitsuperinne, joka on valitettavasti hiipunut.”

Trooppisia perhosia Joensuussa

Laulumailla luodaan nykyaikaistakin musiikkia. Nightwishin **Tuomas Holopainen** ei peittele kiteeläisiä juuriaan tai rumpali **Jukka Nevalainen** joensuulaisuuttaan, niin kuin ei saman kaupungin kasvatti **Ismo Alankokaan**. He soittavat kesällä Ilovaarirockissa Joensuussa, ja Alanko myös maakuntajuhlien ohjelmaan kuuluvassa Kaivopuiston ilmaiskonsertissa. Pohjois-Karjala tarjoilee musiikkia kesällä myös Kihaus Folkissa Rääkkylässä sekä Joensuun Ilovaarirockissa ja Vekararockissa.

Joensuu soi ympäri vuoden. Konsertteja ja klubeja on moneen makuun, eikä raja-aitojen sisälle juututa. Esimerkiksi kaupunginorkesteri on noussut estradille nykybändien, kuten Stellan ja Suburban Triben, kanssa.

Hermannin viinitilan aromitislaimella valmistuvat tuhdimmat juomat, kertovat tuotannosta vastaava **Timo Kettunen** (vas.) ja toimitusjohtaja **Harri Turunen**.

Kuva Markku Tano

☛ *Koli on Pohjois-Karjalan maamerkki ja yksi Suomen tunnetuimmista kansallismaisemista. Sieltä hakivat innoitusta jo Jean Sibelius ja Eero Järnefelt.*

Pielisen ympärillä olevat pikkujärvet sopivat hyvin melontaan, mutta jos koskenlaskua mieli kokeilemaan, kannattaa suunnata idemmäksi Lieksan Ruunaan koskille. Lieksan suurin matkailuvaltti on kuitenkin Paateri, jossa sijaitsevat kuvanveistäjä **Eva Rynnäsen** ateljee, koti, galleria-kahvila ja kirkko uskomattomine puutöineen. Ihastusta ovat herättäneet myös Lieksan Vaskiviikkojen aikaiset konsertit Mätäsvaaran kaivoslaguunissa, jota ympäröivät yli 40-metriset kalliot luovat ainutlaatuisen akustiikan.

Viinitorni on elämys

Aikamoisia korkeuksia pääsee aistimaan myös Ilomantsissa Hermannin Viinitilalla, joka muutti vesitornin Viinitorniksi. Humoristisen hissimatkan jälkeen saavutaan tornia ympäröivään ravintolaan. Näkymät Ilomantsi-järvelle ja jopa Venäjälle asti ovat huikeat. Tunnelmaa voi vielä nostattaa maistelemalla tilan tuotteita marjaisista viineistä likööreihin ja viinisiin. Repertuaaria on tarjolla myös maakuntajuhlien ravintolassa Senaatintorilla.

”Valkoviinimarjasta ja keltaisesta karvaisesta tehtävä kuohuviini on ykköstuotteemme. Olemme perehtyneet alaan 80-luvulta alkaen eri puolilla Eurooppaa ja ostaneet vanhoilta suomalaisilta osaajilta tietoa”, kertovat tuotannosta vastaava **Timo Kettunen** ja toimitusjohtaja **Hari Turunen**.

Suomen vanhimaksi viinitilaksi julistautuva Hermannin Viinitila on ainoa laatuaan Pohjois-Karjalassa. Yrityksen menestyksen takana lienee omintakeinen ilme pitkulaisia ja pulleita pulloja, persoonallisia tuotenimiä, etikettejä ja makuja myöten. Innovatiivisuutta on ollut laitepuolellakin, sillä yrittäjät ovat teettäneet mieluisiaan koneita, koska niitä ei ole markkinoilla ollut.

EU-mantereen itäisin piste

Ilomantsiin suuntaavan ei kannata ohittaa Parpeinvaaran Runokylääkään. Siellä on sekä vanhoja että uudistuotantona tehtyjä karjalaisia rakennuksia. Perinteet näkyvät lounaspöydässään.

☛ *Harmokapteeni ja muut trooppiset perhoset lentävät vapaina yleisön joukossa Joensuun Botaniassa.*

”Itäinen ruokaperinne ei ole ollenkaan niin lihaisa kuin yleensä luullaan, vaan kasviksia ja kalaa käytetään paljon. Suosimme uuniruokia ja piirakoita. Teemme täällä vatruskat, sultsinat ja kukot. Yhdistämme vanhaan perinteesen uutta. Yläkerran perinneruokanäytelyssä voi tutustua piirakan historiaan”, kertoo Ravintola Parpeinpiirttiä pyörittävä **Hannu Lappalainen**.

Ilomantsissa näkyvät selvästi idän vaikutteet. Juuri Ilomantsin Virmajärvellä sijaitsee EU:n mantereen itäisin piste,

Kuva Tiina Kotka

Paaterin kirkossa näkyy kuvanveistäjä Eva Rynnäsen rakkaus puuhun.

ja kunta on Suomen ortodoksinen. Kaikkiaan Suomen itäisimmällä maakunnalla on rajaviivaa Venäjän kanssa melkein 300 kilometriä.

Karjalaista rakennustyyliä vaalii myös Nurmeksen Bomban karjalaiskylä. Nykyisin alueelle houkuttelevat väkeä lisäksi kylpylä, golf-kenttä ja runsaat luonto-ohjelmalvelut kalastusmatkoista mönkijäsafareihin. Erikoisin tarjottu ohjelmanumero lienee kuitenkin läheisellä Laitalan Lomien porotilalla, jossa vieraat saavat syöttää poroja ja kokeilla suopungin heittoa.

Töitä Natolle ja EU:lle

Kokeilunhaluinen ajattelu on poikunut maakuntaan runsaasti huippuyrityksiä. Esimerkiksi Blancco Oy on saanut jalansijan maailmanmarkkinoilla sähköisessä tiedonhävityksessä ja tietokoneiden kierrätyksessä. Käytännössä Blancco järjestää tietokoneitaan uusiville yrityksille vanhojen koneiden kierrätyksen ja niiden sisältämien tietojen poistamisen.

”Meillä on yhdeksän aluetoimistoa ympäri maailmaa ja asiakkaina niin Nato kuin Euroopan parlamentti ja komissio. Autamme asiakkaitamme myös ylläpitämään laiterestoreita”, kertoo tuotejohtaja **Mikko Koponen**.

Blanccon pääkonttori on Joensuun Tiedepuistossa, joka kokoaa yhteen teknologiayrityksiä ja oppilaitoksia.

”Vuokraamme tiloja ja tuemme asiantuntijapalveluin yritysten kehitystä. Kun yritykset ovat saman katon alla, on niiden helppo hyödyntää toisensa osaamista ja verkottua. Meillä työskentelee noin satakunta yritystä tiiviisti ja viitisenkymmentä harvemmin. Täällä on myös yliopiston ja ammattikorkeakoulun tiloja, joissa esimerkiksi leikataan elokuvia ja yritysvideoita”, kertoo Joensuun Tiedepuisto Oy:n markkinointi- ja viestintäjohtaja **Ella Kaasinen**.

Tiina Kotka

viihdettä

Kuva Karelia Expert, Keijo Penttinen

Ruunaan koskella Lieksassa pääsee kokemaan vauhdin hurmaa.

Joensuussa pidetään arvossa musikin lisäksi maakunnalle ominaista käsityöläisyyttä. Ydinkeskustan vanhoihin rakennuksiin on kunnostettu tunnelmallinen Taitokortteli, jossa työskentelevät ja myyvät tuotteitaan käsityöläiset kutojista takoihin. Vierailun arvoisia paikkoja ovat myös taidemuseo suomalaisen modernismin näyttelyineen sekä Kasvitieteellinen puutarha Botania kasveineen ja trooppisine perhosineen. Ärjympiä eläimiä pitää lähteä bongaamaan etelämmäksi Kiteelle, jonka Eläinpuistossa asustelevat niin karhu kuin ilveskin.

Konsertteja kaivoslaguunissa

Pohjois-Karjalan kiistaton maamerkki on Koli. Maamme ehkä tunnetuin kansallismaisema on houkuttellut luokseen taiteilijoita **Eero Järnefeltistä Jean Sibeliukseen** ja on päättynyt Suomi-kuvan kohottajaksi heidän kansallisromanttisiin töihinsä. Maisemat puhuttelevat ihmisiä yhä, ja alueella panostetaan luontomatkailemaan. Teemaluontopolkuja ja vaellusreittejä on kaikenkuntoisille ja -ikäisille, ja niis-

tä saa tietoa opastuskeskus Luonto-Ukosta. Työ on tuottanut tulosta, sillä esimerkiksi 40 kilometrin pituinen Herajärven Kierros palkittiin viime vuoden retkikohteena.

”Kansallispuiston alue halutaan säilyttää rauhallisena luontoretkeilykohteena. Loma-Kolia sitä vastoin rakennetaan tiiviimmäksi 50 loma-asunnon vuosivauhtia. Alueet tukevat toisiaan, myös maastomuotonsa puolesta. Esimerkiksi Loma-Kolin matalat laskettelurinteet sopivat hyvin lapsillekin ja Ukko-Kolin jyrkät sekä pitkät rinteet edistyneemmille. Tärkeimpiä tapahtumiamme ovat tammikuinen Koli Jazz, syyskuinen Ruska Blues ja marraskuinen Pyhä Koli – Hyvä Olo -tapahtuma”, kertoo Kolin matkailuyhdistyksen toiminnanjohtaja **Heikki Hamunen**.

Kolin kupeessa lainehtivaa 90 kilometriä pitkää Pielistä pitkin pääsee Saimaan kanavan kautta Suomenlahdelle saakka. Koliilta on Lieksaan lauttayhteys ja talvisin vastarannalle vedetään jäätie.

Kuva Markku A. Huttunen

Harakka kutsuu

Harakan saaren rikas luonto ja sen mielenkiintoinen kulttuurihistoria tarjoavat kesällä paljon koettavaa. Luontokeskuksen näyttelyt kertovat niin merenalaisesta elämästä kuin muistakin luonnonihmeistä. Saarella järjestetään myös tapahtumia, leirejä ja kursseja.

Harakassa kuljetaan polkuja sekä pitkospuuta pitkin kasvillisuuden säilyttämiseksi ja lintujen pesimärauhan turvaamiseksi. Saarta kiertää noin kilometrin pituinen luontopolku. Lintupiilosta on hyvä tarkkailla runsasta linnustoa.

Luontoretkien teemoina ovat muun muassa lintujen pesintä, saaren kedot ja niityt, tulokaskasvit, meribiologia, ötökät, täysikuu ja lepakot.

Elokuussa järjestetään kaksi koko perheen tapahtumaa, joista 2.8. klo 12–16 on kala- ja kalastuspäivä ja 10.8. klo 12–16 on luonto- ja taidepäivä.

Lapsille suunnatut saariseikkailuretket on tarkoitettu 4–10-vuotiaille aikuisten seurassa. Retkillä kerrotaan tarinoita vedenalaisista ihmeistä ja tutustutaan kiehtovaan saaristoluontoon.

Lasten saaristoluontoleiri 7–10-vuotiaille järjestetään 4.–8.8. Leirillä luonnonystävän ohjenuora johdattaa tutkimaan luontoa, taiteilemaan luonnon helmassa sekä tutustumaan saaren saloihin. Leiri

kokoontuu päivittäin klo 9.30–15. **Ennakkoilmoittautumiset** Harakan luontokeskukseen p. 310 32028.

Näyttelyitä:

Valokuvataiteilija Pira Cousinin valokuvia Helsingin luonnosta -näyttely on avoinna 29.6. asti Harakan kasematissa 4, eli vanhassa ruuti- ja ammusvarastossa. Näyttelyyn voi tutustua ti–pe klo 10–17, la–su klo 12–16 (juhannuksena 20.–22.6. suljettu).

Sama meri kaikissa meissä -perusnäyttely kertoo meremme vedenalaisesta luonnosta.

Vellamon satutalo innostaa lapsia tutustumaan meren elämään.

Luontokeskus on avoinna yleisölle 30.9. asti ti–pe klo 10–17, la–su klo 12–16, maanantaisin suljettu.

• Lisätietoja saa <http://www.hel.fi/ymk/harakka-nettiosoitteesta>.

• Yhteysalus Harakkaan lähtee Ullanlinnan laituri (Iso Puistotien eteläpää, Kahvila Ursulan vieressä). Edestakaisen matkan hinta on aikuisilta 3,50 euroa ja lapsilta (4–16 v.) sekä eläkeläisiltä 1,70 euroa. Saarelle pääsee lautan kulkuaiikoina, jotka voi tarkistaa osoitteesta: <http://www.merenkavijat.fi/wordpress/>. Julkisilla kulkuvälineillä lähimäki laituria pääsee raitiovaunuilla 3B ja 3T sekä bussilla 17 (päätepysäkki).

• **Harakan saari**, p. 310 32028.

Kuva Kaisa Paajanen

Reipasta liikuntaa koko kesäksi

Liikuntaseura Friskis & Svettis järjestää ohjattuja liikuntatapahtumia puistoissa ja kentillä koko kesän.

• **Ma klo 18** alkavat kävely, startti ja 2 x sporttijuoksut. Ne jatkuvat **25.8 asti**. Juoksu- ja kävelyryhmät lähtevät Eläintarhan kentältä, Hammarskjöldintie 7. Ryhmiä on harrastusta aloitteleville, tottuneille kuntoilijoille sekä hyväkuntoisille. Kävellä voi sauvojen kanssa tai ilman.

• **Ti ja to klo 18** järjestetään Kaivopuiston puistojummat **26.8. asti**, paitsi Helsinki-päivänä **12.6. Ke klo 18** Eläintarhan kentältä lähtevät liikkeelle krossijuoksijat **27.8. asti**. Lähtö Hammarskjöldintie 7. Puolen-

toista tunnin aikana juostaan vauhdikkaasti ja välillä pysähdytään tekemään erilaisia voimaliikkeitä. Ke puistojumpataan **klo 18** Herttoniemessä **27.8. asti**. Herttoniemen leikkipuisto, alaniitty, Karhutie 11. Oma jumppa-alusta ja juomapullo mukaan.

• **Pe klo 17.30** vauhtia riittää Herttoniemen sporttijuoksussa **22.8. asti**. Juoksuryhmä on tarkoitettu hyväkuntoisille, ja se lähtee Herttoniemen leikkipuistosta, Karhutie 11.

• **Ke 2.7.** on tarjolla Beach-jumppaa Hietaniemen uimarannalla ja **30.8.** KickOff!-liikuntatapahtumassa Kisahallissa on tarjolla ohjattuja jumppia ja lenkkejä. Lisätietoja saa www.friskissvettis.fi -nettiosoitteesta.

Kuva Jari Saini

Les Lumières

Valustusajan kulttuurifestivaali valloittaa jälleen kaupungin keskustan ja Suomenlinnan **8.–15.6.**

• Musiikkia, filosofiaa, kirjallisuutta ja kuvataiteita yhdistelevän Les Lumières-festivaalin teemana on Kustaa Mauri Armfeltin Pariisissa 1784. Teema pohjautuu Armfeltin matkapäiväkirjaan, jota hän kirjoitti kuningas Kustaa III:n kanssa tehdystä Euroopan matkasta ja erityisesti oleskelusta Ranskassa.

• Suomenlinnan ohjelmaan **14.–15.6.** kuuluu filosofiaa ja oopperamusiikkia sisältävän piknikin lisäksi muun muassa tanssiaisit sekä aikuisille että lapsille.

• Avajaiskonsertissa Valkoisessa salissa **8.6. klo 21** soittaa Kuudennen kerroksen orkesteri Kustaa III:n hovin musiikkia. Tervetuliaispuheen Tukholmasta purjealus Götheborgilla Helsinkiin seilanneil-

le vieraille pitää paroni Sixten Gabriel Lejonspäre. Valkoinen Sali, Aleksanterinkatu 16–18. Ennen konserttia ja väliajalla on tarjoulua. Liput 20/18/15e.

• Ohjelmallinen kahvila kutsuu Sederholmin taloon **9.–15.6. klo 11–17**. Kahvilassa tarjotaan musiikkia, tanssinopetusta, korttipelejä ja leivonnaisia Cajsa Wargin keittokirjasta. Aleksanterinkatu 16–18. Lisäksi kaupunginmuseossa Sofiankadulla voi **8.6.–15.6.** tutustua 1700-luvun Helsinkiä esittelevään näyttelyyn.

• **14.6. klo 11** lähtee kulkue Sofiankadulta Kauppatorille, josta Suomenlinnan tapahtumiin voi matkata **klo 13–19** vanhalla purjealuksella (lippu 8 e/suunta). Ohjelmallinen piknik on klo **14–16** Suomenlinnan Kustaanmiekassa. Vapaa pääsy. • Lisää ohjelmätietoja www.lumieres.fi.

Tutustu puistoihin

Rakennusvirasto järjestää pari tuntia kestäviä opastettuja kävelykierroksia Helsingin puistoihin. Niihin on vapaa pääsy.

• Vanhankaupungin ja Annalan tarinoita syreenien aikaan **ke 11.6. klo 18**. Lähtöpaikkana on Helsingin 400 V. muistokivi, Koskelantien ja Vanhankaupungintien risteyksessä. Bussit 71, 71v ja 68, kartta: 53 DM-79.

• Varrella virran, Mätäjokivaellus **ke 18.6. klo 17.30–20.30**. Lähtöpaikka on Mätäjoen silta Fagottipolun päässä, Kartano-

haan puistossa (Mätäjoen ”lammen” kohdalla), M-juna (Kannelmäki), kartta: 64/DF-82. Puistovaellus on normaalia pidempi retki, puolivälissä pidetään evästauko.

• La vie en rose – uudistettu Meilahden Rosarium **ti 24.6.** avajaiset, opastetut kierrokset **klo 15, 17 ja 19**. Lähtöpaikka on Meilahdentien P-paikka, bussit: 194, 206, ratikka 4, kartta: 51, DH/77.

Kauden viimeinen retki on **10.9.** Ruoholahdessa. Koko ohjelma www.hkr.hel.fi/viher-nettiosoitteesta.

Helsingin lohimarkkinat

Kaivopuiston Merisataman rannassa järjestetään lohimarkkinat **27.–29.6.** Tarjoilla on merellistä markkinatunnel-

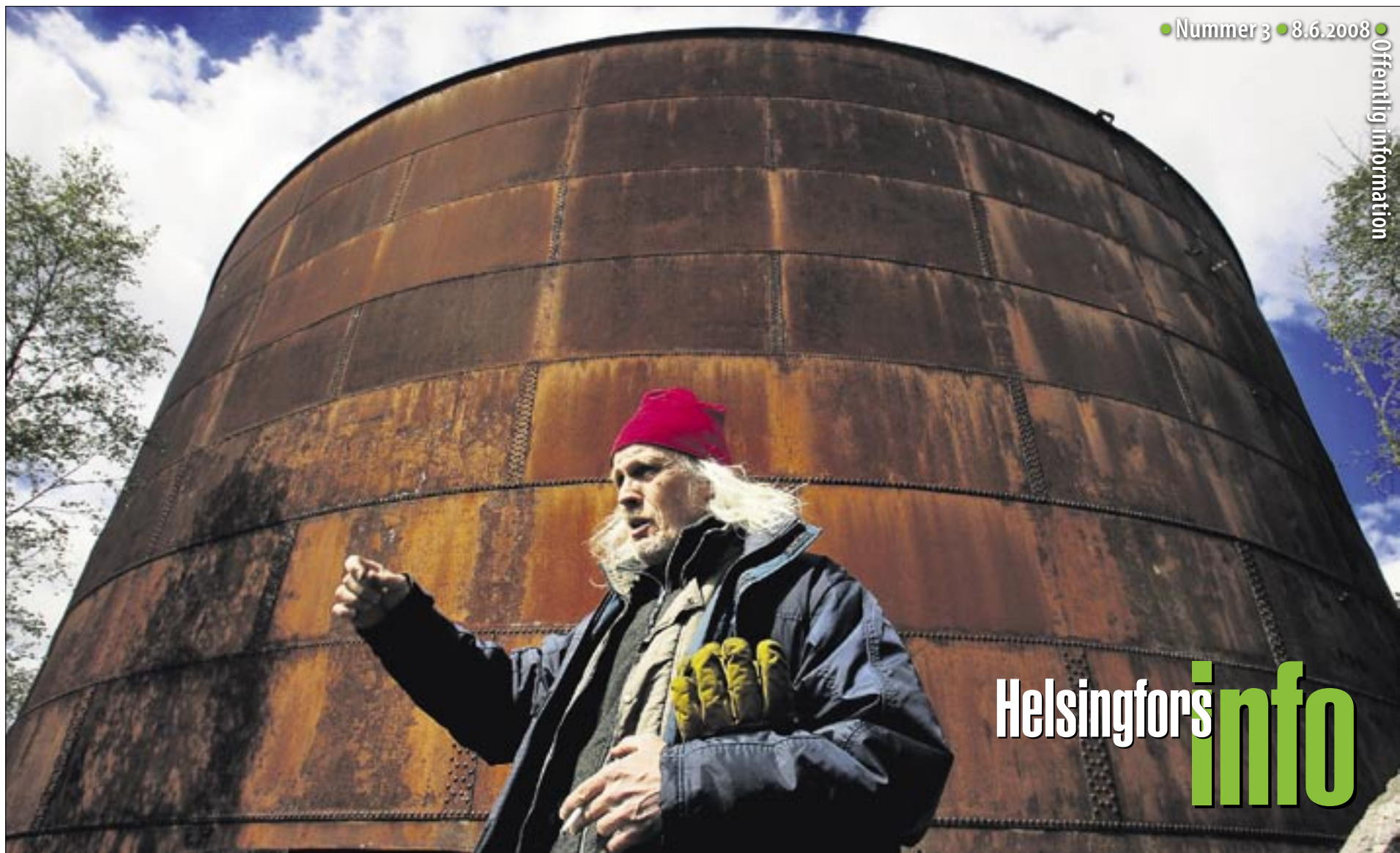

Kuvassa vuonna 2007 voittanut veneikunta Kaivupolilt.

maa, kalavalmisteiden kauppiaita, perämoottorinäyttelyitä ja kalastustarvikkeita. Tunnelmaa virittää saaristolaismusiikki, merimiesvalssit sekä ikivihreät. Viikonloppuna on luvassa myös lastenohjelmaa.

Päivien aikana käydään myös Lohe- nuistelun Euroopan Mestaruuskilpailu. Edellisinä vuosina on markkinoilla kisaillut noin 600 kilpailijaa useasta Euroopan maasta. Ensimmäinen kisassa saatu yli kymmenen kilon lohi luovutetaan tasavallan presidentti **Tarja Haloselle**.

Muutokset ohjelmassa mahdollisia. Lisätietoja saa osoitteesta www.suomenlahdenuistelijat.net.

Helsingfors info

Vilken scen. Den gamla oljecisternen innehar en viktig roll i Viirus sommarpjäs ute på Kalvholmen. Dick Idman har flera roller i pjäsen.

Kalvholmen åter sommarscen

Kalvholmen mitt i Kronbergssfjärden lever åter upp som scen för sommar-teater. Det är nästan tio år sedan senast och igen är det teater Viirus som tar publiken på en pjäs som ges längs skogsstigar, på bergsknallar och förbi kala klippor. Nu är det Hjortkungen och hans hov som spelar under juni och augusti.

Någon av passagerarfärjorna på väg över Finska viken kör förbi i maklig fart samtidigt som skrånande måsar flyger ovanför skogsdungen. På avstånd hörs bullret från skjutövningar på Sandhamn.

Regissören **Cezaris** sitter tillbakalutad på en ful vit plaststol och betraktar sitt sällskap, skådespelarna på Viirus, bakom sina svarta solglasögon. Han avfyra ett av sina snabba leenden innan han säger: "Okej. Vi tar det från början till slut." Cezaris är som lugnet personifierat och han höjer inte rösten.

Skådespelarna på Viirus är vana. Någon frågar från vilken början och Cezaris förklarar. De har haft honom som regissör och konstnärlig ledare i

några år. Han är från Litauen och har egentligen ett längre men mer svårstavat namn så han kallar sig kort och gott Cezaris.

"Han arbetar med improvisation och ständig föränderlighet och ändå utgår vi naturligtvis från manuskript och text. Men det är först under de sista 56 timmarna innan premiären som alla bitar faller på sin plats och pjäsen är färdig. Lite som i trolleri", säger **Dick Idman** som har arbetat både med regi och som skådespelare i många år.

Han tillägger: "Vi har vår nordiska tradition som utgår från att skådespelarna vet allt som händer varje sekund och vi repeterar tills allt klaffar. Men Cezaris ändrar och byter och vi förstår ingenting. Han ser i bilder, har en bottenlös fantasi och ett unikt formtänkande. Och det blir kanonbra!"

Idman får medhåll av sin yngre kollega, **Rasmus Slätis** som spelar Hjortkungen.

"Det är oerhört spännande att arbeta med Cezaris. Men inte alltid alldeles enkelt."

Cezaris själv jämför regiarbetet ute på en holme utan värme och tillgång till bekvämligheter med att spela in film.

"Här handlar det om att spela i ögonblicket och om att blanda improvisation med strikt och stram disciplin."

Det är uppenbart att de trivs med varandra. Hjortkungen är en pjäs att trivas med. Och den har kommit till ur **Anders Larssons** översättning i fri tolkning av skådespelarna och Cezaris. Den ursprungliga texten är av italienaren **Carlo Gozzi** (1720–1806).

Hjortkungen är allt från skratt och romantik till spänning och klassisk förväxlingskomedi. På plats finns kärlekskranka kungar, förrådiska ministrar och sköna men fala damer.

Handgriplig. Rasmus Slätis döljer sig bakom masken och regissören Cezaris visar hur Hjortkungen ska släpa sig fram på berget.

"Hjortkungen är avsedd för alla som har fyllt sju år. Det blir samtidigt en promenad över holmen och så bjuder pjäsen på en säregen upplevelse genom scenerna i cisternen. Ekot i cisternen är sju sekunder och det förutsätter exakt replikskifte för att ljudet inte ska gröta till sig", förklarar skådespelaren **Robert Enckell**.

Tidigare var cisternen fylld med olja. Nu är den rostiga runda konstruktionen slottet. Akustiken är speciell i byggnaden som når 23 meter i diameter och 13 meter i höjd.

Hjortkungen är en helhet som tar tre och en halv timme inklusive transporten till sjöss från Salutorget. Sjöbussen går 18.30 och har återvänt klockan 22. På Kalvholmen finns buffé.

Det är skäl att klä sig varmt för vattentemperaturen i Kronbergssfjärden kyler snabbt ner också den ljuvaste junikväll. I augusti kan man kanske räkna med skönare kvällar.

"Vi spelar i alla väder", hälsar skådespelarna och Cezaris. Hjortkungen ges hela juni och nästan hela augusti med paus i juli.

Kullerbytta. Regissören Cezaris känner starkt för att improvisera och ändra och pjäsen gestaltas under repetitionernas gång.

Foton Leif Weckström

Foto Leif Weckström

Bestyrsamma fruntimmer firar 160 år

Linda Tenhunen trivs med sitt liv på Hagaro. Hon trivs med människorna, med miljön och med sin frihet att både få umgås och vara för sig själv i rummet som går på ungefär tjugo kvadratmeter.

”Jag ser så gärna på sport på tv. Ishockey är jag speciellt förtjust i men jag ser nog gärna också fotboll och så gillar boxning.”

Hon är en bestämd dam med en skarp blick och road glimt bakom glasögonen. Linda Tenhunen har bott på Hagaro i åtta år och deltar gärna i det mesta av programmet med gymnastik flera gånger i veckan, pyssel, poesi, bingo och teaterbesök.

Hagaro ligger mitt i Norra Haga, fjärran från bullret längs Vichtisleden och ändå nära till innerstan. Äldreboendet upprätthålls av en av de äldsta verksamma svenska föreningarna i Helsingfors, Fruntimmersföreningen som har sitt upphov i 1848.

På Hagaro finns 53 rum och numera bor både damer och herrar i huset. Till de

☛ *Rofyllt i Haga. Vi trivs, säger invånarna Dorrit Langenskiöld och Linda Tenhunen som flankeras av Christine Westerholm, föreståndare och Eva Stockmann, ordförande.*

nyare hör **Dorrit Langenskiöld** som flyttade in för ett halvt år sedan.

”Jag trivs riktigt bra men än så länge är det inte mitt hem”, säger hon och ser sig omkring. ”Det tar hela året att vänja sig. Man ska uppleva alla högtider i huset först. Sedan känns det som hemma”, säger **Christine Westerholm** åt Dorrit Langenskiöld.

Westerholm är föreståndare på Hagaro, där över hälften av de boende är över nittio år och några snuddar vid hundra.

”Hagaro är pensionärshem för dem som klarar sig själv rätt långt. Vår förhållning är rehabiliterande och tanken är att de boende får stimulans och sällskap av både oss och varandra”, säger Westerholm.

”Hagaro startade 1956 men Fruntimmersföreningen har betydligt äldre anor”, säger föreningens nuvarande ordförande **Eva Stockmann**. Föreningen grundades på initiativ av kyrkoherdehustrun **Natalie Crohn** som insåg att någonting måste göras för att råda bot på misären bland de fattigaste i Helsingfors.

Föreningens bestyrsamma damer, som hörde till den välbärgade klassen, inledade staden i distrikt och i varje fanns en ansvarig direktis. Man gjorde hembesök, uppmanade kvinnor att söka sig till arbetsstugor, grundade barnkrubbor och barnhem, startade soppkök och ordnade med all slags hjälp åt de mest utsatta, barnen och kvinnorna.

Verksamheten fick annat innehåll med åren och på 1920-talet beslöt man att satsa allt på äldromsorger. Så sent som 2006 färdigställdes annexet med 13 rymliga enrummare i anslutning till den ursprungliga byggnaden på Tolarivägen.

Svensk invasion under Helsingforsveckan

Det ståtliga svenska segelskeppet, ostindienfararen Götheborg anlöper Helsingfors på söndagskvällen den 8 juni och ledsagas in i Södra hamnen av en parad bestående av omkring tjugo andra skepp.

Ombord på Götheborg finns bland andra prins **Carl Philip** och landshövdingen i Stockholms län. Besöket är inledningen till en hel räckta festligheter, utställningar och evenemang som både ansluter sig till Helsingforsveckan och minnet av 1808–1809 års krig. I en historisk utställning presenterar man livet i Finland före kriget, en annan utställning berättar om skeppet och Svenska Ostindiska Companiets historia och verksamhet.

Med på programmet i hamnfestivalen medverkar en räckta svenska artister, bland andra **Robert Wells** och **Charlotte Perelli**. Också **Jari Sillanpää** är ett av dragplåstren. Segelskeppet är öppet för allmänheten mellan 9 och 13 juni kl 14–16.30 och under veckoslutet ytterligare ett par dagar på Sveaborg.

Under den egentliga Helsingforsdagen den 12 juni pågår sedan som vanligt en uppsjö av program i stadsdelar och kvarter, på bibliotek och museer. I år lyfter man särskilt upp Tölö och livet på Tölötorget. Torget blir skådeplatsen för evenemang som börjar redan nio på morgonen. Under dagens lopp uppträder flera artister och konstnärer med anknytning till

Tölö, bland andra ska **Kojo**, **Päivi Paunu** och **Marjatta Leppänen** stå på scenen och vid lunchtid blir det jazz med Tölö House Band. Det blir program för barnen i Edesvikens lekpark och i Korjaamo firar man öppet hus hela dagen och sent in på kvällen.

Rastis på Nordsjö firar Helsingfors dagen med Etnomarknad mellan kl. 15 och 20. Mångkulturella, interaktiva kreativa workshops och aktiviteter och framträdanden av artister från bland annat Uganda, Brasilien, Armenien, Nepal, Indien, Hawai och Stor-Britannien. Etniska produkter till salu och etnomat med allt från somalisk sambusas till bengalisk curry. Inget inträde.

Helsingforsdagen bjuder som alltid på olika på guidade turer. Till förorterna Kvarnbäcken, Stensböle och Rönbacka startar turerna kl. 10, 12 respektive 14 från Järnvägstorgets hållplats för abonnemang bussar på Mikaelsgatan. Guidade promenader ordnas också med start från Kejsarinnans sten på Salutorget och på turen presenteras historiska skulpturer och monument på Senatstorget och längs Esplanadparken. Start 12, 15, 17 och 19.

Helsingforsdagen ger även tillfälle att besöka Nordsjö hamn. Guidade turer med start från köpcentret Columbus på Nordsjö. Bussarna går kl. 15,16,17 och 18. Samtliga guidningar sker på finska.

I korthet

Familjekonsert på Rastis

Rastis bjuder på familjekonsert med Djungeltrumman tisdagen den 24 juni i samarbete med FST och Buu-klubben. Familjekonserten spelas in och utgörs stommen för program i både tv, Radio Vega och Radio X3M. Programmet börjar 9.30 och i första hand sker det i Svartstensparken i Nordsjö men om ifall regn och rusk spelar Djungeltrumman på Rastis. Fritt inträde.

Förtrollat valv på Sveaborg

Det förtrollade valvets hemlighet heter sommarens äventyr som går mellan stemurarna och vallarna på Sveaborg. Det är ett äventyr som baserar sig på historiska fakta och i rollerna ser vi kung Gustav III, hovfröken Rosalind och kungens säkerhetsgarde som löser hemligheten i det förtrollade valvet.

Det är en tidsresa genom Sveaborg och publiken möter storheter som **Augustin Ehrensvärd**, **Carl Olof Cronstedt** och **Fredrik Henrik af Chapman**. Föreställningen avsedd för både barn och föräldrar. Barn under 6 ska ha sällskap av vuxen. De svenska äventyren går av stapeln på fredagar och starten är klockan 12 från Artilleriviken. Föreställningen tar 1,5 timmar och ges mellan 7 juni och 9 augusti.

Familjecentret stängt i juli

Verksamheten i det svenska familjecentret på Tavastvägen 13 i Sörnäs håller stängt från midsommar till mitten av augusti. Men före och efter sommarpausen är det full rulle. Kaféet är öppet måndagar och torsdagar kl. 10-13, elever från Arcada är på plats på tisdagar och familjelinjen och tumistid fortsätter på onsdagar. Mer information www.hel.fi/familjecentret.

Amadeus i Pernå

På Lurens i Pernå firar man i år 50-årsjubileum och året till ära spelar man Amadeus av **Peter Shaffer**. En fantastisk historia om avund, besatthet och lidelse och musik i en musikal som i filmversion renderade hela åtta Oscars. I Lurens ges den i regi av **Christi-an Lindroos** och premiären är den 27 juni.

Halmhatten och Filtofflan

Finns sommarteater som spelar på ”Holmen” i Kök-lax i Esbo spelar för sin del Halmhatten och Filtofflan som hade premiär på stadsteatern i Helsingfors för några år sedan. **Pasi Hiihtola** har översatt och det blir första gången som pjäsen ges på svenska. Barnpjäsen ges mellan 5 och 16 juni.

Tre svenska urpremiärer i höst

Svenska teaterns repertoar i höst innehåller hela tre finlandssvenska urpremiärer. **Kjell Westö** har skrivit sin första helaftonspjäs för teater, Det hjärta man har. I rollerna bland andra **Nicke Lignell** och **Sinikka Sokka**. **Maria Sid** regisserar.

Kungen i Mumindalen av **Tove** och **Lars Jansson** är en familjepjäsa som har urpremiär den 28 augusti. I den ingår sånger av **Erna Tauro**.

Därtill svensk premiär på dramatiker **Anna Krogerus** succépjäs Av ren kärlek till mig.

Grottmannen med **Sixten Lundberg** i alla roller är å sin sida alla tiders långkörare. Sjätte spelåret inleds i höst och Grottmannen har med sina 225 gånger redan nu slagit alla föreställningsrekord.

Jugendsalen tar farväl och hyllar Havis Amanda

Jugendsalen tar farväl av publiken genom att hylla Helsingfors vackraste skulptur, Havis Amanda på hennes jubileum. Den evigt unga Havis Amanda har nått den aktningsvärda åldern av 100 år. Jugendsalen stänger den sista augusti. Ny, motsvarande verksamhet öppnar i Stadshuset i november.

Jugendsalen på Norra esplanaden 19 öppnade för utställningar och information om Helsingfors för nästan ett kvartssekel sedan. Under de gångna 24 åren har nästan tre miljoner människor besökt Jugendsalen antingen för att hämta information om evenemang, program och service eller för att se någon av de tiotals utställningar som har berättat om företeelser, trender, historia, design, arkitektur, natur, kultur, foto och människor med anknytning till Helsingfors.

Avslutningen med en utställning över **Ville Vallgrens** skulptur ger en värdig inramning åt verksamheten och ett mer helsingforsiskt tema kunde man knappast ha hittat. På Helsingforsdagen den 12 juni bjuder man på en svenskspråkig guidad tur på utställningen med start kl. 13.

Foto Leif Weckström

Tiotals år av tradition. Att förse Havis Amanda med studentmössa på Valborgsmässafton är ingen ny tradition. Troligen skedde första gången 1909 men helt säkert har studenterna hyllat henne sedan 1921.

Havis Amanda väckte på sin tid rabalder och kritik. Kvinnoförbundet Unionen ansåg henne vara obscen och i den finska arbetarpressen beskrevs skulpturen som oanständig. Hufvudstadsbladets konstkritiker **Gustaf Strengell** gick i spetsen för den motsatta opinionen och menade att skulpturen hade sådana kvaliteter att man slängde pärlor för svin när man avtäckte henne för den dåtida publiken.

Ville Vallgren färdigställde Havis Amanda i sin ateljé i Paris och enligt hans egna anteckningar var det två 19-åriga parisiskor som stod modell för henne.

Jugendsalen som ursprungligen fungerande som Privatbankens banksal är skapad av arkitekterna **Lars Sonck** och **Valter Jung**. I dag betecknas den som en av de mest värdefulla jugendinteriorerna i stan.

I och med att Helsingfors-info flyttar stänger inte själva lokalen. Staden hyr ut Jugendsalen och meningen är att öppna kafé som dessutom bjuder på musik och annat program.

Utställningen Havis Amanda Mon Amour 100 år pågår till 31 augusti och Jugendsalen håller öppet må–fr 9–17, sö 11–17 och mellan 1 och 31 juli må–fr 9–16. Inget inträde.

Arbis satsar på mannen

Mansgrupp, manliga kurser och program som kan intressera män. Arbis höjer profilen gentemot män och vill se fler karlar i huset. I dag är majoriteten som går på Arbis kvinnor.

”Men vi tycker det borde vara självklart att också män tar tillvara allt som Arbis kan bjuda på”, säger rektor **Gunborg Gayer**. För att locka fler män satsar Arbis på nya kurser och program. Mansgruppen, som leds av **Sune Holm** är en av säsongens nyheter. Holm är slöjd läraren och klassläraren som efter tiotals år i skolor sadlade om och började på Djurbergets åldringscentrum där han bland annat leder mansgrupper för äldre män.

”Jag har fått utbildning inom organisationen Miessakit som upprätthåller många former av samtalsgrupper för män. Nu ska det bli skönt att få leda en mansgrupp på svenska”, säger han.

En mansgrupp samlas inte för att småprata om bedrifter inom fiske eller jakt eller om framgångar i jobbet.

”Mansgruppen möts för att dryfta svåra frågor, gå på djupet och fungera som

stöd. Gruppen har en terapeutisk funktion men är inte regelrätt terapi. Snarast handlar det om att finna insikt och mogna som man”, säger han och fortsätter:

”Vi ska samtala om självkänsla, parförhållande, skilsmässa, arbetsliv och åldrande. Meningen är också att gruppen kan komma med förslag till teman.”

För Sune Holm är utmaningen att få män som aldrig tidigare träffat varandra att prata öppet om sig och sina tankar.

”Det är i själva verket bättre om en man kommer ensam, utan en kompis. Med kompis blir det lätt så att de bara samtalar med varandra.”

Men den allra första manliga kursen blir Motion och mat för män. Den kör i gång i höst medan Sune Holms mansgrupp möts i januari.

Höstterminen på Arbis startar den 8 september och anmälningstiden kör i gång från 25 augusti. Programmet finns att hämta på Arbis. biblioteken och Luckan.

☉ **Sune Holm leder mansgruppen, en av Arbis satsningar på män.**

Foto Leif Weckström

Stödgrupp för unga med ätstörningar

Ung Info och De ungas akademi fortsätter i höst stödgruppen för unga kvinnor med ätstörningar. Det kan också gälla unga som upplever att de har problem med mat.

”Erfarenheten visar att verksamheten behövs. Det är inte fråga om terapi utan om att erbjuda en plats för stöd, samtal, gemenskap och både tårar och skratt”, säger **Frida Westerback** som var en av dem som drog i gång verksamheten förra hösten.

Nu fortsätter man och starten i höst är den 18 september.

”Vi möts tio gånger på torsdagar mellan fem och sju på eftermiddagen och mötesplatsen är Nylandsgatan 17”, säger hon. Westerback leder gruppen tillsammans med **Pia Stråhlman** som är samhällspedagog.

Frida Westerback understryker att det inte handlar om terapi. Många av deltagarna går i terapi och möter upp i gruppen för att få stöd av och träffa andra med samma problem. Anmälan snarast möjligt på fridaw@ssc.fi eller på tfn 040 765 0150.

Luckan bygger broar

Projektet heter Brigde och startar i höst med syfte att bygga broar mellan nyfinländare, det vill säga invandrare, och finlandssvenskar.

Det innebär information och stöd att hitta arbete, studieplatser, sysselsättning för fritiden och tjänster som riktar sig till barnfamiljer. Det är något som Luckan redan kan och nu vill man nå en bredare krets och samtidigt erbjuda den etablerade kretsen kring Luckan nya alternativ.

”I projektet ingår en hel del barnprogram och andra barnprogram på engelska.

Lite som språkbud. Men programmet ska också innehålla morkshops, musikkvällar och annat som kan intressera unga och vuxna. Det handlar om ett forum för möten mellan olika grupper”, säger **Sebastian Weckman** i Luckan.

”Samtidigt är målet att öka nyfinländarnas valmöjligheter och berätta om de finlandssvenska alternativen i Helsingforsregionen. Meningen är också att ordna kurser i svenska.” Projektet startar den 11 augusti. Projektkoordinator är **Ann-Jolin Grüne**, annjo@luckan.fi

Tänk på tian!

Ansökan om att få gå på tian, det vill säga grundskolans tionde årskurs i Åshöjdens skola ska lämnas in 16 och 17 juni mellan kl. 9 och 15. Tian kan vara alternativet om betyget inte räckte för inträde till gymnasium och yrkesinrik-

tad utbildning inte är aktuell. Åshöjdens grundskola ligger centralt, vid Sturegatan 6. Meningen är att eleven och dennas förmyndare besöker skolan tillsammans för anmälan. I samband med anmälan blir eleven också intervjuad.

Nyt menoksi!

Kesäteatteria

Paikattavien housujen arvoitus

SuLaKe-teatteri esittää Suomenlinnassa lastennäytelmän Jatkuvasti paikattavien housujen arvoitus. Näytelmässä Suomenlinnan rohkein tyttö Patti-Katja ja hänen paras kaverinsa Kaakao-Tommi viettävät kesää suorittamalla salaisia arkeologisia kaivauksia.

Suomenlinnan Lasten Kesäteatterin esitykset ovat Lelumuseon pihapiirissä. Esitys kestää noin tunnin. Soveltuu yli 4-vuotiaille. Liput 8 e, yli 10 hengen ryhmät 7 e.

Esityksiä 8., 11.–15.6. & 27., 30.–31.7. ja elokuussa, esitysjat arkisin klo 13, viikonloppuisin klo 15.

Lisätietoja <http://www.viaporin.fi/sulake>. Tietoja muista Suomenlinnan tapahtumista: www.suomenlinna.fi.

Eemeli keppostelee Kivinokassa

Teatteri Beowulfin kesänäytännöt aloittaa perheen pienimmille tarkoitettu Eemeli metkuilee. Vaahteramäen Eemeli räiskähtää lavalle metkuilemaan Kivinokan kesäteatteriin uusin juonin ja "vahingoin"! Ja Eemelillehän niitä vahinkoja sattuu... Hulvaton huumoripläjäys lupaa iskeä kuin kermakakku suoraan päin pläsiä!

Esitykset ovat Kivinokan kesäteatterissa 18.6.–9.7. ke ja to klo 19 sekä la ja su klo 16. Ei esityksiä juhannuksena.

Kivinokan kesäteatteri sijaitsee Kuloosaaren kartanon kupeessa. Liput 10/8 e, varaukset p. 041 536 8652.

Lisätietoja saa www.teatteri-beowulf.net -nettisivustolta.

Tervasaassa juoruillaan

Teatteri Helsinki tuo Venetsian Tervasaaren uskomattomine hahmoineen ja juonitteluneen. Carlo Goldonin näytelmä Juorupiiri tutustuttaa katsojat himoitaviin herrasneiteihin, penseisiin perittä-

Kuva Anna Kauppi, kuvassa Teatteri Helsingin Juorupiiri

jättäriin, melankolisiin merikapteeneihin, oveliin ompelijattariin, kipakoihin katu-kaupustelijoihin ja herraskaisiin tyhjätömittajiin. Komediasa nauretaan ihmisten heikkouksille ja oman edun tavoittelulle. Juorupiiri näyttää kuinka nopeasti pahan-suovat juorut leviävät ja kuinka vähän olemme muuttuneet sitten 1700-luvun.

Näytökset 12.6.–21.8. ti-to klo 19, myös ke klo 15 tilauksesta. Liput 19/17/15 e. Esityspaikka on Tervasaassa.

Ennakkovaraukset teatterin toimistolta (ma-to klo 9–13) p. 045 1319150 ja Lippupisteissä (lippu.fi). Lisätietoja www.teatterihelsinki.fi.

Tuntematon sotilas

Ryhmäteatterin kesän esityksenä Suomenlinnassa jatkaa Väinö Linnan Tuntematon sotilas. Esityksen kesto noin 3 tuntia. Liput 30/28/21/16/15 e. Lippuvaraukset Ryhmäteatterin lipunmyynnistä, Pengerkatu 11 A 1, p. 718 622 (ark. klo 11–15) ja Lippupalvelusta. Jäljellä olevat liput saman päivän esityksiin JT-Linon lipukioskista Kauppatorin Kolera-altaalta (klo 17–18).

Esityksiä on muun muassa 10.–18.6., 15.–31.7. sekä elokuussa, ja ne alkavat klo 19 Suomenlinnan kesäteatterissa, Hyvän Omantunnon linnake. Lisätietoja saa osoitteesta www.ryhmateatteri.fi.

Kuva Ryhmäteatteri

Teatteria

High School Musical vihdoin Suomessa!

Musikaalihitti High School Musical saa suomenkielisen kantaesityksensä Linnanmäen Peacock-teatterissa 7. elokuuta Helsingin Kaupunginteatterin tuotantona. Musikaali perustuu suosittuun Disney-elokuvaan, joka on synnyttänyt ympärilleen todellisen teini-ilmiön. On elokuvan jatko-osa ja pian myös jatko-osan jatko-osa, jääshow, näyttämöversio, aihee-

seen omistautuneita lehtiä ja soundtrackit listojen kärjessä.

Koulumaailmaan sijoittuvassa musikaalissa koriskapteeni Troy ja matikkaneero Gabriella rikkovat koulun sisäisiä klikkejä pyrkimällä koulun musikaaliin. Rakkaudesta, ystävytydestä ja omiin unelmiin uskomisen tärkeydestä kertova tarina on lämminhenkinen ja koskettava. Nuoren ja superlahjakkaan esiintyjäkaartin into ja ilo tarttuu yleisöön. Peacock-teatterissa on luvassa mukaansa tempaavaa musiikkia, mahtavaa meininkiä ja mielettömät bileet.

Marco Bjurströmin ohjaaman musikaalin esiintyjät valittiin viime vuoden joulukuussa järjestetyissä avoimissa koe-esiintymisissä yli 900 hakijan joukosta. Lisätietoja www.highschoolmusical.fi

High School Musical 5.8. alkaen Linnanmäen Peacock-teatterissa (Tivolikuja 1). Esitykset 27.9. saakka ma-la klo 19, pe ja la myös klo 15. Liput 41 e.

Liput: Helsingin Kaupunginteatterin lipunmyynti, p. 394 022, Lippupiste joka päivä klo 7–22 p. 0600 900 900 (1,50 e/min + pvm).

Kuva Inka Parttila

East High Schoolin oppilaita Peacock-teatterissa esittävät Jukka Nylund, Yasmine Yamajako, Jennie Storbacka, Samuel Harjanne, Matti Leino, Larissa Qvintus ja Roni Tran.

Kuva Iipa Vainionpää, kuvassa Tanssiteatteri Glims & Gloms

Vietä taiteiden yötä Höyhensaarella

Taiteiden yötä vietetään 22. elokuuta. Kulttuuriasiainkeskus tarjoaa Kanneltalossa kaksi ilmaisesitystä. Tanssiteatteri Glims & Glomsin koko perheelle suunnattu Kajat-tanssiteos esitetään klo 17.30 ja 19.30. Tanssin, musiikin ja miimisen ilmaisun keinoin toteutettu teos kertoo papukaijoista, joilla on takanaan pitkä ura kiertävänä varieteetaiteilijoina. Välttääkseen ikävystymisen linnut päättävät vielä kerran luottaa siipiinsä ja lähteä uhkarohkealle

lennolle yli aavikon, kohti Pariisin estradeja. Yli 4-vuotiaille suunnatun esityksen liput tulevat jakoon 18.8. ja niitä voi noutaa Kanneltalon lipunmyynnistä.

Auditoriossa eläydyttään siivekkäiden sielunelämään ranskalaisen luontodokumentaristin Luc Jacquetin Pingviinien matka-elokuvan myötä.

Kanneltalon Taiteiden yön tapahtumiin on vapaa pääsy. Kanneltalo, Klaneettitie 5. www.kanneltalo.fi

Flow soi aiempaa laajempaan

Suvelahdessa 15.–17.8. osana Helsingin juhlaiviikkoja järjestettävä Flow Festival kokoaa yhteen laajan kirjjon urbaanin musiikin kansainvälisiä kärkinimiä. Tapahtumalla on käytössään viime vuoteen verrattuna kolminkertainen festivaalialue ja esiintymislavojen määrä kasvaa neljään.

Flown kärkikartiasta ovat tällä kertaa muun muassa yhdysvaltalainen hiphop-ryhmä The Roots, Motown-levymerkin artisteihin lukeutuva soul-suuruus Martha Reeves & The Vandellas, brasilialainen indie-sensaatio CSS ja brittiläinen uuden rytmimusiikin rajoja rikkova renessanssimies Jamie Lidell.

Ulkomaisten artistivieraiden ohella Flow08 marssittaa esiintymislavoilleen kotimaan kiinnostavimmat ja ajankohtaisimmat tekijät. Helsingiläinen klubijazzin suunnannäyttäjä The Five Corners Quintet esiesittää tulevan levynsä materiaalia. Kunnioitettavia taiteilijauriaan erikoisesiintymisten merkeissä juhlistavat Jori Hulkkonen (20 v), Velcro Fasteners (15 v) sekä Imatran Voima (10 v). Kotimaisen vaihtoehdorockin 22-Pistepirkko

ja Kuusumun Profeetta ovat ajankohtaisia uutuusalbumiensa myötä. Asa, Raappana, Astrid Swan sekä Reino & The Rhinos edustavat suomalaisen rytmimusiikin nousua uutta aaltoa. Kaikkiaan Flow Festivalilla esiintyy 62 kokoonpanoa.

Lisätietoja saa www.flowfestival.com -nettisivulta. Liput: 1 päivä 40/45 e, 2 päivää 60/65 e, 3 päivää 80 e. Ennakot Lippupiste, Tiketti ja Stupido-Shop.

Kuva Flow Festival 2008, kuvassa Jori Hulkkonen

Espan lava osallistuu kilpailuun

Espan lava täyttyy taas kesäkonserteista ja kulttuuritapahtumista. Tapahtumat ovat tänä vuonna ehdolla Best of Helsinki Awards -kilpailun Best City Break Highlight -sarjassa. Espan lavaa voi käydä äänestämässä osoitteessa: www.bestofhelsinki.fi/2008.

Alla poimintoja kesäkuun esityksistä, lisää ohjelmattietoja: www.espanlava.fi.

- **9.6. & 10.6.** Götheborg-purjelaivan vierailuun liittyvää ohjelmaa.
- **11.6. klo 16** Matti ja Teppo Iskelmä ja OFF! kesäkiertueella. www.mattijateppo.fi
- **16.6. klo 16.30** Pekka Leimu Swingtet soittaa pääasiassa swing- ja mainstream-tyyppistä jazzia, bebopia ja bossanovaa. www.elisanet.fi/pekka.leimu & **klo 18.30** Sax 4 Fun. Vuosaaren saksofoniseura.
- **17.6. klo 14** Winds Aloft. U.S. Air Forces in Europe Band esittää jazzia, Broadway-sävelmiä ja ragtimea & **klo 17** Espafolk. Pääkaupunkiseudun kansantanssijat ja pelimannit esiintyvät. Järj. Seurasaarisäätiö.
- **18.6. klo 16** Iskelmä ja OFF! kesäkiertueella Paula Koivuniemi. www.paulakoiivuniemi.fi
- **23.6. klo 18.30** Tixa & Hevospistooli. www.tixa.fi

Kuvassa Hannele Walli

• **24.6. klo 16.30** Niemikotisäätiön musiikkiesityksiä & **klo 18.30** Inner Light Orchestra.

• **25.6. klo 16.30** Kindly Ink soittaa indie-vaikutteista rockmusiikkia, jossa on kauniit melodiat. www.kindlyink.net & **klo 18.30** Mad Dogs & An Englishman.

• **26.6. klo 16.30** Andalusi-an Swingband. Suomalainen bändi/bändiyhteisö, jonka

kotipaikka on Fuengirola. Ohjelmistossa on jazzia, swingiä ja vanhempaa suomalaista tanssimusiikkia. www.andalusianswingband.com & **klo 18.30** Blueinthe face. Rock'n roll bändin energisillä keikoilla hiki virtaa! www.bitf.net

• **28.6. klo 10.30** A cappella -kuoro Pientä Rajaa & **klo 12.30** Helsinki Jazz ry:n konsertti & **klo 14.30** Leaners. Leaners on 60-luvulla perustettu rock/blues-cove-ryhtye, joka piti soitosta parinkymmenen vuoden tauon. Vuonna 2005 bändi koottiin uudelleen yhteen. www.leaners.net

• **30.6. klo 18.30** Hasse Walli Power Trio. Hasse Walli esittää trionsa kanssa omia sävellyksiään, rhythm & bluesia, balladeja, 1960-luvun rockia, Robert Johnsonia sekä Jimi Hendrixiä. www.hassewalli.com

• Muutokset mahdollisia.

Entisajan tunnelmaa Aino Acktén huvilalla

Aino Acktén huvila Laajasalossa, Tullisaaren puistossa tarjoaa lokakuun loppuun asti pienimuotoisia konsertteja ja kulttuuritapahtumia. Kaksikerroksisen puuhuvilan rakennutti vuonna 1877 kauppaneuvos Henrik Borgström ja se oli sittemmin yli 40 vuotta maailmankuulun sopraanomme Aino Acktén kesäasuntona. Nykyisin huvilan omistaa Helsingin kaupunki, joka entisöi sen 1986–88 alkuperäiseen asuunsa. Lippuja esityksiin myydään tuntia ennen tilaisuutta ovelta, ellei ohjelmätiedoissa toisin mainita.

• **10.6. klo 19** Romantica. Ikivihreitä viihdesävelmiä ja tulsia tangoja esittävät Heli Närhi ja Kyösti Silvennoinen sekä Amici Musici -trio Luis Ramirezin johdolla. Kesto n. 1 h 30 min. Liput 10/5 e, varaukset: helikari@jippii.fi

• **11.6. klo 19** Hanna Marsh. Hanna Marshin musiikki on sadunhoitoisen kaunistaja ja yllätyksellistä. Liput 10 e.

• **17.6. klo 19** Kesämatka. Suomalaista laulumusiikkia esittävät Niina Victoria Tamminiemi, sopraano ja Kumi Komori, piano. Liput 10/5 e.

• **18.6. klo 19** Improvisaatio- ja jazztoivekonsertti. Jazzpianisti Janne Maarala esittää muun muassa improvisaationumeron. Yleisö voi toivoa suosikkijazzkappaleitaan. Liput 10/5 e.

• **24.6. klo 19** Kontrabasisti Ari Hämäläinen ystävineen. Liput 7/5 e.

• **25.6. klo 19** Elara Ensemble (University of North Texas): Klassista kesäillassa. Kesto n. 2 h. Liput 10/5 e.

• Lisää ohjelmattietoja saa osoitteesta www.ainoacktenhuvila.fi. Huvilalla on avoimet ovet yleisölle keskiviikkoisin klo 17–19.

Kuva Nina Merikallio, kuvassa Hanna Marsh

• Aino Acktén huvila, Tullisaaren ulkoilupuisto (Bussi 88 Herttoniemen metroasemalta. Jää pois Henrik Borgströmintien toisella pysäkillä, jonka nimi on Tullisaari 1, ja kävele pikkutietä perille.)

Näyttelyitä

Fani, josta tuli kuvaaja

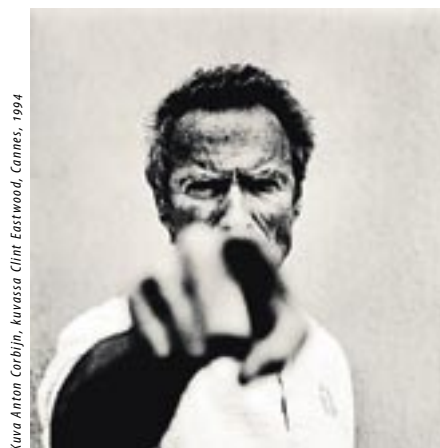
Olin valtava musiikkifani, ja ainoa syy, miksi aloin valokuvata, oli yhteyden etsiminen siihen maailmaan”, sanoo Anton Corbijn valokuvaajan uransa alusta. Teinipojan unelmista tuli ammatti, johon on kuulunut sekä tähtien tekemistä että tähtikultin purkamista.

Corbijnin (s. 1955 Alankomaissa) näyttely esittelee 175 valokuvaa hänen neljästä kuvasarjastaan vuosilta 1976–2002. Anton Corbijn aloitti kuvaamisen 1970-luvun alussa rock-konserteissa ja alkoi pian kuvata muusikoita myös esiintymislavojen ulkopuolella. Ensimmäisen näyttelysarjan sävyiltään dokumentaarista otoksista monet ovat syntyneet lehtien toimeksian-

noista. Kuvissa esiintyvät muun muassa David Bowie, Bono ja Miles Davis.

1990-luvun Star Trak -sarjan kuvissa esiintyy muusikoiden lisäksi myös muita taiteilijoita kuten Clint Eastwood ja Marianne Faithfull. Näissä muotokuvissa Corbijn lähestyi aiempaa aktiivisemmin ja suunnitelmallisemmin ihailemiaan taiteilijoita. Corbijnin kahdelle ensimmäiselle sarjalle on tyypillistä tarkoituksellinen rakeisuus ja viimeistelemättömyys.

Julkisuuden teema ja tähtikultin rappeutuminen innoittivat vuonna 1999 julkaistua sarjaa 33 Still Lives. Corbijn koki, että kuuluisuuksien kuvista oli kadonnut kaikki salaperäisyys. Hän reagoi tähän

Kuva Anton Corbijn, kuvassa Clint Eastwood, Cannes, 1994

sarjalla lavastettuja paparazzikuvia, joissa Mel Gibsonin, Robert de Niron ja Kylie Minoguen kaltaiset artistit yhdessä kuvaajan kanssa tarjoavat katsojalle harhaanjohdavia johtolankoja.

Näyttelyn neljäs sarja on kaikkein henkilökohtaisin. Sen kuvissa Corbijn esiintyy

itse naamioituneena edesmenneiksi muusikoiksi kuten Bob Marleyksi, John Lennoksi tai Janis Jopliniksi. Taiteilijan lapsuuden maisemissa toteutetut omakuvat ovat paluu teini-iän haaveisiin ja unelmiin. Ne näyttävät Corbijnista sekä vakavan että humoristisen puolen.

Identiteettien rakentuminen ja muuttuvuus ovat Anton Corbijnin työn keskeisiä teemoja. U2:n keulahahmoa Bonoa lainaten: ”Anton ei kuvaa sitä kuka olet, vaan sitä kuka voit olla.”

• Taidemuseo Tennispalatsi, Salomonkatu 15. Näyttely on avoinna 31.8. asti ti–su klo 11–20.30. Liput: 7/5 euroa, alle 18 v. sisään maksutta ja perjantaisin maksuton sisäänpääsy kaikille.

Waltarit muuttivat 1930-luvun alussa Töölöön Tunturikatu 13 ja kirjailija viihtyikin samassa osoitteessa loppuikänsä. Kuvassa Mika Waltari tyttärensä Sadun kanssa vuonna 1939.

Waltari helsinkiläinen

Vaikka Mika Waltari kulki mielikuvituksessaan ympäri maailman ja matkustelikin paljon, hän oli aina uskollinen syntymäkaupungilleen. Muutamaa lapsuuden vuotta lukuun ottamatta Waltari asui Helsingissä koko ikänsä ja tunki kaupungin omakseen. Kirjailijan syntymästä tulee 19.9. kuluneeksi sata vuotta.

Vaikka Mika Waltarin Helsinki-aiheisissa teoksissa liikutaan pääosin Töölössä ja eteläisessä Helsingissä, Mika-poika päästi ensimmäisen parkaisunsa Pitkän sillan pohjoispuolella, sillä hänen isänsä työskenteli Sörnäisten vankilan pastorina. Saariniemenkatu 6:n puutalo on purettu jo aikaa sitten. Työväentalo nousi tien toiselle puolelle samoihin aikoihin, kun Waltari syntyi.

Muutaman Mikkelissä vietetyn vuoden jälkeen perhe palasi isän kuoltua pääkaupunkiin. Waltari oli viisivuotias asettuessaan äitinsä ja kahden veljensä kanssa Tehtaankatu 7:ään. Sieltä hän muutti vasta päälle kaksikymppisenä menessään naimisiin.

Runebergin patsaan kupeessa tuleva kirjailija huusi kurkkunsa riemusta käheäksi, kun valkoinen armeija marsi Mannerheimin johdolla kansalaissoidan voitonparaatissa 16.5.1918. Samoilla sijoilla kiväärinlaukaukset olivat lyöneet tammikuussa paikalle osuneen Waltarin korvat lukkoon, kun punaiset alkoivat ammuskella Kämpin ikkunoita.

Sodan loppumisen riemu vaihtui pian ahdistukseen. Waltari aloitti syk-

syllä 1918 Suomalaisen Normaalilyseon eli Norssin, joka sijaitsi jo tuolloin Ratakadulla. Norssi-vuodet jäivät Waltarille ankeina mieleen, koulu oli hänelle välttämätön paha. Kerran harmaana syysaamuna koulumatkallaan hän näki isokoisen koiran retuuttavan pienempäänsä. Vähän toisella kymmenellä oleva poika hahmotti tapauksessa vertauskuvan

Waltari ehti toivoa muistokseen sekä ratsastajapatsasta että pisaaria, mutta sai lopulta Töölöön abstraktin monumentin ja puiston.

koko maailman menosta. Tuolla hetkellä Waltari kertoo huomanneensa itsellään uuden kyvyn: hän osasi ajatella. Paikka oli Korkeavuorenkatu.

Pistooli ja kaasua

Voi nuoruutta kaikkine haparointeineen. Käväisemme Waltarin jäljillä Hakaniemessä Eläintarhanlahden rannalla. Siellä hän istui kahdeksantoistavuotiaana pistooli kädessä ja ajatteli ampuvansa itsensä, kun suhde runoilija **Elina Vaaraan** oli kariutunut. Kirjailijan ja jälkimaailman onneksi järki voitti.

Waltari on kuluttanut myös Helsingin yliopiston käytäviä, vaikka luki filosofian kandidaatiksi lähinnä äitinsä toivomuksesta. Sanat veivät jo nuorukaista, sillä yliopistosta päästessään Waltari oli jo julkaissut esikoisromaaninsa. Metsiä ja peltonpientareita kulkenut suomalaiskirjal-

lisuus sai kaupunkikuvauksesta haastajansa, kun Waltari vuodatti sukupolvensa helsinkiläisnuorten elämänjanon ja maailmantuskan teokseensa Suuri Illuusio, joka ilmestyi vuonna 1928.

Kirjan idea syntyi Waltarin muistelmien mukaan jollakin keväisellä ratikkatai kävelymatkalla Bulevardia pitkin Hietalahdenrantaan, jossa hän työskenteli Seuran toimituksessa.

Waltari oli mukana Tulenkantajiksi kututussa nuorten runoilijoiden ryhmässä. He kaipasivat kaukaisia maita ja hurmioituivat niin junien vauhdista, autoista kuin taivaita tavoittelevista nostokurjistakin. Helsinki eli 1920-luvulla kiihkeän talouskasvun ja vilkkaan rakentamisen aikaa ja moderni runo liikkui ajan hermolla.

Sanankäyttäjät kokoontuivat kahviloissa. Runon soihtu paloi aluksi Hattupään kahvilassa, joka sijaitsi Stockmannin sisäänkäynnin paikkeilla. Kun talo purettiin 1920-luvun lopulla tavaratalon rakennustyömaan tieltä, runoilijat muuttivat Brondinin kahvilaan Esplanadin ja Korkeavuorenkadun kulmaan.

Kahvia vahvempaa oli tarjolla **Minna Craucherin** itämaisessä salongissa Freenkadulla. Craucher oli epämääräinen liikenainen, jolta Waltarin mukaan puuttui moraali tykkänään. Kirjailija ei malttanut olla käyttämättä niin herkullista hahmoa ja Craucher pääsikin Waltarin esikoisromaanin. Suunnitelmansa murhata Craucher kaasulla Waltari toteutti paperilla ensimmäisessä Komisario Palmu-dekkarissaan Kuka murhasi rouva Skrofin?, joka ilmestyi vuonna 1939.

Kolme Palmu-dekkaria ja niistä tehdyt filmit ovat Helsinki-kuvausten klassikkoja.

Vuosikymmeniä Töölössä

Waltari avioitui vuonna 1931 ja asettui pian perheineen Tunturikatu 13:een, jossa asuikin aina kuolemaansa asti vuoteen 1979. Tuhdit historialliset romaanit, joista Waltari parhaiten tunnetaan, eivät kuitenkaan syntyneet keskellä kaupunkia, vaan kirjailija vetäytyi kesiksi maalle voidakseen seurustella rauhassa mielikuvitus-hahmojensa kanssa.

1950-luvun töölöläisille tuli tutuksi Waltarin auto, komea kermanvärinen Chrysler. Tarinat kertovat, että kun Waltari kävi ostamassa autoa, hän kysyi myyjältä vain, oliko siinä tuhkakuppi. Kun vastaus oli myönteinen, kirjailija teki kaupat saman tien.

Historialliset romaanit toivat Waltarille mainetta ja rahaa. Masennuskausilta herkkä taiteilija ei silti välttynyt. Waltarin maisemia Helsingissä ovat myös Lapinlahden ja Hesperian sairaalat.

Ratsastajapatsas vai pisuaari?

Kun Waltari kirjoitti 1930-luvulla sukunsa vaiheista ammentavan Helsinki-trilogian, hän toivoi saavansa ratsastajapatsaan Senaatintorille. Ikämiehenä kirjailija totesi olevansa onnellinen, jos kaupunki pystyttäisi keskustaan hänen nimeään kantavan pisuaarin. Toive ilmensi paitsi nöyryyttä myös käytännöllisyyttä, kun vanhan miehen rakko jo kremppassi.

Waltari ei ole saanut pisuaaria, mutta Eteläsuomalainen osakunta järjesti vuonna 1983 muistomerkkilipailun, jonka voitti kuvanveistäjä **Veikko Hirvämäki** teoksella Kuningasajatus. Jalustasta ja kolmesta graniitinkappaleesta koostuva teos on sijoitettu Apollonkadun ja Runeberginkadun väliseen puistoon, joka on vuodesta 1984 alkaen kantanut kirjailijan nimeä.

Waltari oli kiintynyt kotikaupunkiinsa, kuten kolmannen polven helsinkiläiseltä saattaa odottaakin. Näin hän sen puki romaanihenkilönsä mietteiksi teoksessa Surun ja ilon kaupunki, joka ilmestyi vuonna 1936:

*Töölönlahti loistaa verilammikkona ja kultaa hehkuvien talojen jokainen ääri-
viiva on tuttu hänen katseelleen. Repi-
vä yksinäisyyden tunto ja ikävä vuotaa
hänen mieleensä. Vaistomaisesti hän
tajuua ensimmäisen kerran rakastavansa
tätä suurta kaupunkia. Se on hänen
kotinsa, se on hänen synnyinpaikkansa,
sen kadut ovat olleet hänen lapsuutensa ja
seikkailujen ja pettymysten taustana, sen
hän tuntee, hänen on sitä vaikea jättää.*

Tapio Tolmunen

• Artikkelissa on käytetty lähteinä Ritva Haavikon toimittamia Mika Waltarin muistelmia, Radio Suomen Mika Waltarin Helsinki -ohjelman nettisivuja osoitteessa <http://radiosuomi.yle.fi/node/1153> sekä lukuisia Waltarin romaaneja.

Saariniemenkatu Siltasaarella Työväentalon tornista kuvattuna.

Kirjailijan jäljillä

Helsingin kaupunginmuseossa, Sofiankatu 4, avataan 17.6. pienimuotoinen valokuvanäyttely Mika Waltarin jäljillä. Näyttely juhlistaa kirjailija Mika Waltarin syntymän satavuotismuistoa. Waltari syntyi 19.9.1908 Helsingin Siltasaarella Saariniemenkadulla. Hän oli kolmannen polven helsinkiläinen, sillä jo hänen isoisänsä oli tullut muurariksi kaupunkiin.

Eryityisesti 1920- ja 1930-luvun tuotannossaan Waltari kuvasi nopeasti muuttuvaa kotikaupunkiaan. Näihin vuosikymmeniin ajoittuvat myös näyttelyn valokuvat. Waltarin Helsinki-romaneissa liikutaan kantakaupungin alueella ja vain harvoin pistäydytään kaupungin ulkopuolelle. Waltari oli uudenlaisen kaupunkikuvan rakentaja. Hän oli kiinnostunut kaupungin ihmiselle asettamista haasteista ja uudenlaisista identiteeteistä. Waltarin Helsinki tavoittelee myös uutta, eurooppalaisempaa ilmettä.

Waltari asui 1930-luvulta lähtien Töölössä Tunturikadulla. Töölön kaupunginosaan nousi nopeassa tahdissa kerrosta-

loja 1920-luvulla ja sen uudenaikaisuus miellytti varsinkin keskiluokkaan kuuluvia toimihenkilöitä ja taiteilijoita. Waltarin ajankuvaromaanissa Appelsiinin siemen liikutaan juuri Töölössä, josta muodostui kirjailijalle modernin kaupungin symboli.

Nuorten tunteja ja kokemuksen voimaa kuvaava Waltarin läpimurtoromaani Suuri illusio luo eläviä lähikuvia Helsingistä. Isästä poikaan -trilogiassa seurataan kolmen sukupolven vaiheita kaupungissa. Romaanissa Surun ja ilon kaupunki kaupunkikuvaus yhdistyy enemmän romaaninhenkilöiden mielentiloihin. Helsinki on tärkeä kulissi myös Waltarin salapoliisiromaaneissa.

Helsingin kaupunki on ollut mukana järjestämässä juhluvuoden tapahtumia, joista tuleva näyttely on yksi. Kaupungin Waltarin satavuotismuistoksi järjestämä ohjelma ja esitteet julkaistaan 12.6 Helsingin päivänä. Tällöin avataan nettisivut osoitteessa www.hel.fi/waltari100.

Eva Packalén

Eroottista kauhua näyttämöllä

Kivinokan kesäteatteri tuo näyttämöleikin Mika Waltarin kauhunäytelmän Noita palaa elämään. Noita tarjoaa ainutlaatuisen tilaisuuden nähdä Waltarin alkuperäisen version hänen tyttärensä, Joel Elstelän ohjaamana ja sovittamana.

Noita palaa elämään on suomalaisen draaman historiassa ainutlaatuinen eroottisen kauhunäytelmä. Siinä työhullu antropologi vastoin kaikkia varoituksia kaivaa auki haudan, jossa perimätiedon mukaan lepää noitana tapettu nuori nainen.

Tarina käy toteen – suon kätköistä nousee esiin kaunotar, johon herrat rakastuvat ja jota kansa pelkää ja vihaa.

Beowulf esittää näytelmästä alkuperäisen, ennen esittämättömän ver-

sion. Mika Waltari joutui kansallisteatterin pääjohtaja Arvi Kivimaan vaatimuksesta lieventämään alkuperäiskäsikirjoituksen teemoja "ajan hengen mukaisiksi". Näytelmän loppuakin pidettiin liian epäsovinnaisena ja lohduttomana. Waltarin syntymän 100-vuotisjuhluvuoden kunniaksi Beowulfin johtaja Joel Elstelä on pyrkinyt palauttamaan näytelmän originaaliin muotoonsa.

Noita palaa elämään esitetään 25.7.–17.8. joka ke, pe, la ja su klo 19. Ei esitystä 26.7.

Kivinokan kesäteatteri sijaitsee Kuloosaaren kartanon kupeessa. Liput 10/8 e, varaukset p. 041 536 8652.

Lisätietoja saa www.teatteribeowulf.net -nettisivulta.

Paluu alkuun. Mika Waltari seisoo synnyinkotinsa paikalla Saariniemenkadulla vuonna 1975.

Kevätjuhlien aikaan

Olipa kerran kaks broidista. Se ku oli vanhempi kävi lukion ja skrivas stuiduks. Mutsi ja fajia järkkäs oikeen kunnan geimit. Meki oltiin siellä. Se nuorempi niist broidiksist halus mennä ammikseen. Se sano, et turha stikkaa hukkaan kolmee vuotta, ku samas ajas voi skaffaa itelleen kunnan ammatin. Timpuriks, se on hyvä juttu. Duunii piisaa ja liksaki on ihan jees. Ku vanhemman broidiksen stuidugeimeist oli kulunu vuos, se nuorempi valmistu sielt ammiksesta. Mehän sitte blumsterien kans niitten himaan, mut ei siel mitään geimejä ollu, ei ollu ees mutsii ja fajjaa. Ne oli singrannu jo edellisel viikolla landelle. Onneks kundi ite oli himassa, ni blumsterit löys oikeen ottajan.

Tää juttu tuli taas mulle mieleen, ku pluggasin Hesarist juttuu, kuin stuiduille skaffataan lahjoi ku bungaa niin, ettei pelkän ruusun kans kehataa enää geimeihin mennä. Lahjalistat voi hittaa Stokkalt tai sit voi tietty aina antaa fyrkkaa – nii tai arvopapru. Miten ois osakesalkku tai vaik snadi fiude? No joo, jokainen tietty antaa just sen verran, ku värkis on varaa tai muuten kattoo sopivaks.

Omat stuidugeimit sattu siihen aikaan, ku kaikest oli viel pulaa. Siit bulist flaidiksest oli kulunu just hiukka yli kymmenen vuotta. Iltapäiväl kokoonnuttiin keskustaan ja marsittiin longas letkas Hietsun gravikselle föraan ruusut sankarihau-

doille. Illal oli geimit Torpalla. Sillon mahuttiin kaikki stadin stuidut sinne. Niist iltageimeist mulle on jääny mieleen semmonen juttu, ku tartti tilaa jotain brenkkuu. Ehän mä snajjannu mitä eri laatui vois olla, mut olin kuululu, et cointreau on hienoo likööri. Niin mä sit maailmannaisen tavoin tilasin sitä. Ei silti, ihan gutaa se oli jo sillon, makeeta ja stydii. Onneks ei ollu fyrkkaa monta divaa.

Mulla on ollu semmonen onni, et oon saanu melkeen koko ikäni alkaa kesiksen kevätjuhllilla. Ekaks oli omii kansiksen kevätjuhlii. Oli harsohameet ja -siivet, ku esitettiin keijuleikkii ja sjungattiin vanhoi kevätlauluja, semmosii ku "Vuokko se silmänsä aukaisee, talvi on mennyt se kuiskaalee...". Opparin kevätjuhliis sitä venttas vaan spettarii, et joutuuks stannaan luokalle. Meitähän tippu tasaseen tahtiin. Hilkulla se oli monta kertaa mullaki, mut rimaa hipoen mä jotenki aina klaarasin – kai mä säälin mutsii, sitä slabarii ku ei koskaan ollu liikaa.

Duuniaikaan joskus otti aivoon, ku ei päässy omien pentujen kevätjuhliin, ku itellä oli omat samaan aikaan. Vanhanaikaseen stailiin skaffattiin uudet kledjut juhlistaan skoilen päättymistä. Jos oman pitskun tulppaanit oli viel kondikses, tehtiin niist puketti. Ku kakrut tuli bulimmiks, tartti blumsterit slumppaa. Se ei muka jotenki ollu sopivaa et omalt pitskulta. Mä en oikeen bonjannu et miks muka. Mulle kyl kelpas oppilaitten itte keräämät kukat ja niin olis varmaan kelvannu meian pentujenki maikoille.

Kevätjuhlat oli se juttu ku ties, et nyt alkaa kesis. Se oli aina toukokuun vika, paitsi jos se oli pyhä. Sitä ventattiin viikkotolkulla – pakattiin himaan vietäviks vihkot, piirustukset, kässät ja kaikki muut kammat, ku oli duunattu vuoden varrella ja treenattiin juhlaohjelmat. Alkuvuosina skoiles oli viel fyrkkaa järkkää kevätreduja. Päästiin toisiin stadeihin, Porvooseen, Hämeenlinnaan ja jopa Nääsvilleen asti. Loppuvuosina neki fyrkat kerättiin talkoilla, ettei tarttenu suoraan vanhempien lompsalla käydä. Ne talkoot kyl tuppas oleen semmosii, et samat vanhemmat ku duunas ne kammat, kakut ja muut, tsöbas ne vekka. Paljon niist reduist on kliffoi muistoja. Tulkoon yks kaveeratuks. Oltiin Hämeenlinnas. Pakolliset oli tsiigattu: Parolan panssarimuseo, Hattulan vanha tsyrkka ja Aulanko tottakai. Siel oli skruudattu hienosti oikeen hotlas. Kapungin keskustas oli tunti omaa aikaa. Jengi häipy omille teille. Tunnin pääst tuli busalle vinkee kundiporukka. Kaikki oli tsöbannu tortsalt kärpäslätkät. Niitä ne heilutti ja sano "me ollaan Raijan lätkäjengi".

Mun kesis alkaa vieläki skoilen kevätjuhlist. Onneks meil on snadii populaa sen verran, et aina jonnekki pääsee kuokkimaan. Sit ku on suvivirsi lynnattu, fogelitki sjungaa kirkkaemmin, suulis lämmittää paremmin – tarkee mennä simmaan. Kaikest hiffaa, et kesis on tullu.

Raija Tervomaa

• raija.tervomaa@kolumbus.fi

Piirros Arto Nyysönen

Linnunlaulusta liikenteen pauhuun

Koetko raitiovaunun kirsunnan meluna vai Kosana kotikaupungin identiteettiä? Helsingin äänimaisema on yllättävä ja vaihteleva. Kaupungista löytyy sekä äärimmäistä meteliä että syvää hiljaisuutta. Ympäristökeskus on koonnut Helsingin äänimaisemia internet-sivustoon, jossa voi kuunnella erilaisia ääniä eri puolilta kaupunkia.

Meluksi hahmottuvaa ääntä tuottavat erityisesti liikenne ja erilaiset koneet. Noin kolmannes Helsingin maa-alueen pinta-alasta on liikennemelualuetta. Toisaalta kaupungista löytyy myös alueita, joilla luonnonäänet ovat vallitsevia. Joissakin paikoissa, esimerkiksi Haltialan tilalla, voi kuulla maaseutuun liittyviä ääniä, kuten lampaiden määkimistä.

Äänimaiseman miellyttävyyys tai häiritsevyys on osaksi makukysymys. Melu ja epämiellyttävät äänet eivät välttämättä osu yksin. Joku voi kokea hiljaisetkin äänet epämiellyttävinä. Lokkien kirkuna kertoo kesän tulosta, mutta hahmotuu uhkaavana sille, joka koettaa varjella piirakkaansa Kauppatorilla.

Helsingin äänimaisemat -sivustoon osoitteessa www.hel2.fi/ymk/aanimaisemat on koottu 46 luontoon, tapahtumiin, liikenteeseen, työhön ja vapaa-aikaan liittyvää ääntä. Ohjelman kuuntelu edellyttää Flash-ohjelmistoa, jonka voi ladata netistä ilmaiseksi. Lisäksi tarvitaan kuulokkeet tai kaiuttimet.

Kysely oppaasta

Kevyen liikenteen reittiopas otettiin käyttöön Keväällä 2007. Nyt YTV selvittää sen käyttöä ja tunnettuutta sekä vaikutuksia pyöräilyliikenteen määriin. Käyttäjien mielipiteitä palvelusta kartoitetaan nettikyselyllä, johon voi vastata kesäkuun puoliväliin asti. Linkki kyselyyn löytyy muun muassa YTV Reittioppaan sekä Helsingin kaupungin verkkosivuilta, ks. www.reittiopas.fi tai www.hel.fi.

Pyöräilijöiden lisäksi kevyen liikenteen reittioppaasta hyötyvät esimerkiksi rullaluistelijat, sillä palvelusta selviää myös tien pinnoitteen laatu. Oppaasta on etsitty reittejä kesäkaudella noin 2 000 kertaa päivässä, ja talvellakin päivittäisiä käyttäjiä on ollut useita satoja.

Lukijakilpailu

Kuvassa on kesäinen katunäkymä 1920-luvun Helsingissä. Kivin on katukuva noista ajoista muuttunut – missä pain pääkaupunkia on ikuistettu kuvaan tämä raitiovaunu?

Vastaukset pyydetään lähettämään 7.7. mennessä osoitteella Helsinki-info "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi -osoitteeseen. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

Viimeksi kysyttiin uudisrakennusten sijaintia 1950-luvun kasvavassa kaupungissa.

Kuva oli uudelta asuinalueelta Länsi-Herttoniemestä, Hiihtomäentien sekä Majava ja Mäyrätien kohdalta. Taustalla kuvassa näkyi hippyrimäki.

Martti Helminen

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi Merja Salonen. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme.

Kuva: Helsingin kaupunginmuseo

PalveluInfo

Helsinki-tiedotus muuttaa

Helsinki-tiedotus muuttaa syyskuun ensimmäisellä viikolla Jugendsalista kaupungintalolle osoitteeseen Pohjoisesplanadi 11–13. Palvelupiste aukeaa kaupungintalon aulassa marraskuun alussa. Ensimmäisenä Helsinki-tiedotuksen uudis-

tetuissa näyttelytiloissa on esillä kaupungintalon 175-vuotisjuhlanäyttely.

Jugendsalissa on esillä Havis Amanda 100-vuotta näyttely 31.8. asti.

• Jugendsali, Pohjoisesplanadi 19, avoinna ma–pe klo 9–17, su klo 11–17 (heinäkuussa ma–pe klo 9–16).

Kesävinkkejä nuorille netissä

Nuorisoasiankeskus on avannut uuden KesäStadi-sivuston nuorille. Sivustolle on koottu kiinnostavia kesäjuttuja, kuten kilpailuja, tapahtumia ja menovinkkejä.

Sivustolla on kuvakisa, jolla kerätään parhaita kesäfiliksiä valokuvan muodossa. Helsinki Top5 -palstalle voi lähettää omat suosikit, esimerkiksi missä ovat parhaat jätskikiskat, mansikkapaikat ja auringonottokalliot. Mun kesä -palstalla nuoret ker-

toivat omia kesäsunnitelmiaan ja -kokemuksiaan. Sivuston kuvakisan osallistujien kesken arvotaan tuotepalkintoja ja kesän päätteeksi iPod Nano -soittimet.

KesäStadi-sivusto täydentyy kesän aikana. Nuoret voivat osallistua sivuston tekemiseen.

• KesäStadi löytyy osoitteesta <http://nuoriso.hel.fi/kesastadi>, ja postia voi lähettää osoitteeseen info.nuoriso@hel.fi.

Malmitaloa remontoidaan

Malmitalon aularemontti remontti jatkuu kesällä. Aulan seinissä havaittiin vuosi sitten rakoja ja laattojen irtoilua, mistä johtuen tiililaatat poistettiin kokonaan.

Ohjelmakaudella remonttia ei voitu toteuttaa loppuun siitä aiheutuvan metelin ja pölyn vuoksi, mutta kesän ohjelma-

taun aikana työt saadaan jälleen vauhtiin. Remontin ennustetaan päättyvän syyskuun aikana. Remontin vuoksi talossa ei ole näyttelyitä ja ravintola on suljettu, mutta Malmin kirjasto on avoinna kesän aukioloaikojensa mukaan. Myös Taiteiden yötä (22.8.) vietetään Malmitalossa kuten aiempinakin vuosina monin tapahtumin.

Rottapoika Stadissa

Piirtänyt ja käsikirjoittanut Arto Nyssönen

• Arto "Artsi" Nyssönen on helsinkiläinen kuvittaja ja sarjakuvapiirtäjä. Hän on tehnyt lehtikuvituksia yli 20 vuotta muun muassa Helsinki-infoon.

Joutilasta elämänlaatua Kruununhaassa

”Koen vahvasti kuuluvani tähän taloon”, **Ranya Paasonen** sanoo vuonna 1903 rakennetun Kruununhakalaisen kerrostalon värikyläisessä olohuoneessa. Asunto kuului alun perin Ranyan isoäidille ja oli Ranyalle tärkeä Suomen tukikohta perheen asuessa maailmalla isän työn vuoksi.

”Suurimman osan naapureistakin muistan jo lapsuudesta, he olivat jo isoäitini kavereita. Naapureiden kanssa on mukava jutella päivittäisten kohtaamisten yhteydessä.”

Ranya viihtyy lapsuusmuistojensa maisemisessa Kruununhaassa, mutta myöntää kaipaavansa kaupunginosan entistä vilkkautta ja monipuolisempia palveluja.

”Lapsuteni Kruununhaka oli elävämpi kuin nykyään. Silloin täällä oli kaikki palvelut kävelytävyydellä; vaatekauppoja, ruokakauppoja lihaiskeineen ja Fazerin myymälä. Nyt ruokaostoksille on usein lähdeittävä autolla keskustan ulkopuolelle isoihin marketteihin, ja Kruununhaassa tuntuvat pärjäävän vain antiikkiliikkeet”, Ranya harmittelee.

Käsitöitä harrastava Ranya kaipaisi esimerkiksi lankakauppaa, josta voisi ostaa vaikka vain yhden ainoan napin. Myös keskusta-asumisen kallistuminen saa Ranyalta kritiikkiä.

”Lapsiperheillä, taiteilijoilla ja tutkijoilla ei ole kohta enää varaa asua keskustassa. Kaupungin henki syntyy eri-ikäisistä ja erilaisista ihmisistä.”

Haluan määritellä itse itseni

Ranya Paasonen kertoo rakastavansa joutilaisuutta, joka merkitsee hänelle elämänlaatua, jota rahalla ei voi saada.

”En ole kovin kunnianhimoinen.

Tällä hetkellä viihdyn oikein hyvin kotiäitinä. Nautin siitä, että minulla on aikaa tehdä käsitöitä ja laittaa ruokaa tai vain oleilla. Valitsen rikkauden sijaan mieluummin köyhemmän joutilaisuuden, jossa on laatua”, Ranya sanoo.

Ranya tuli tunnetuksi vuonna 2002 esikoiskirjailijana tyttönimellään El Ramly. Sukunimi muuttui Paasoseksi hänen avioiduttuaan runoilija **Markku Paasonen** kanssa.

”Monet sanoivat, että tuhosiin hyvän brändin, kun muutin nimeni”, Ranya kertoo häntä suuresti yllättäneistä kommentteista.

”Meille ratkaisu oli ennen kaikkea romanttinen, ja halusimme saman nimen postiluukkuun.”

Myös individualismi on Ranyalle tärkeä arvo. Hän vierastaa ihmisten lokeroitua ja ulkopuolista määrittelyä.

”Haluan määritellä itse itseni. Vaikka isäni on egyptiläinen, ei minua ja kaikkea tekemistäni voi eikä saa määritellä puoliksi ulkomaalaisen taustani vuoksi. Äitini oli suomalainen ja suomi on äidinkieleni.”

Ranya kavahtaa myös tarkkoja ammattimääritelmiä. Itseään hän kuvailee lähinnä kirjoittamisen sekatyöläiseksi.

”Olen opettanut luovaa kirjoittamista, kirjoittanut kolumneja ja toinen kirja on tekeillä”, hän suostuu paljastamaan.

Lapsi ei ole ekologinen valinta

Ranya ja Markku Paasonen elämä mullistui huhituksessa uuden perheenjäsenen myötä.

Synnytys sujui hyvin, mutta oli rankka kokemus.

”Olin suorastaan järkyttynyt synnytyksen ja äitiyden alkuvaiheen rankkuudesta. Joutilai-

suuteen tottuneelle on valtava muutos joutua rutiineihin sidotuksi, mutta olen todella onnellinen pienestä Oonastamme.”

Ranya iloitsee suuresti myös siitä, että puoli-osallistuu lapsenhoitoon.

”En ymmärrä, miten yksinhuoltajat selviytyvät. Mieheni jakaa hoitovastuun, mutta hän tekee töitä kotoa käsin, joten hän tarvitsee myös työrauhaa”, Ranya sanoo.

Lapsi on saanut pohtimaan myös tärkeitä ekologisia elämänarvoja.

”Lapsen myötä kulutus ja ympäristön kuormitus kasvaa huomattavasti, pelkästään pyykin määrä moninkertaistuu. Jo sairaalassa perheemme tuotti valtavasti jätettä. Lapsi ei todellakaan ole ekologinen valinta”, Ranya sanoo.

Hän kertoo omatuntonsa kolkuttavan esimerkiksi kertakäyttövaippojen kohdalla.

”Onneksi nykyään on biohajoavia vaippoja, mutta tarkoituksenamme on siirtyä kestovaippoihin.”

Vanha kunnan kansainvälisyys

Intiassa syntynyt ja lapsuudessaan Saudi-Arabiassa, Libyassa ja Egyptissä asunut Ranya kasvoi lähelle englantilaista kulttuuria. Suomessa hän on asunut valtaosan elämästään.

”Kotikielemme oli englanti ja kävin kansainvälisiä kouluja. Brittisadut olivat minulle lapsena rakkaita ja olen harmissani, etten voi lukea lapselleni lapsuteni rakkaimpia satuja samalla kielellä, jolla opin ne tuntemaan.”

Ranya sanoo kaipaavansa ”vanhaa kunnan kansainvälisyyttä”, jota hän koki esimerkiksi ensimmäisinä kouluvuosinaan kansainvälisissä kouluissa.

”Kun kaikki olivat eri maista, tausta ei lainkaan korostunut. Siinä oli jotain sellaista todellista ja tervettä kansainvälisyyttä, jota arvostan.”

Päivi Arvonen

Kuva Päivi Arvonen